1. Tvořivost

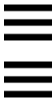

Nebe pod Nebem

Tvořivost přináší zaručený úspěch. Doporučuje se vydržet.

Kdo pozná tajemství zákonů začátku, ukončení, vzniku a zániku, musí se umět povznést nad skutečnost, že všechno na tomto světě je pomíjivé. Po každém dni následuje nový, nezávisle na rozmarech oblohy. V tom se snaž vidět svůj příklad. Buď silný a odhoď od sebe všechno nehodné.

Komu padne tento znak, tomu je nakloněný zdar z prahlubin světového dění. Vydržet ve spravedlivosti, v tom hledej svoje štěstí.

Výklad jednotlivých linií.

9. dole: Už je tu síla, nemá však ještě účinek. I ideje jsou tu, ale je potřebné je ještě uskutečnit. Nedej se ovlivnit vnějším úspěchem nebo neúspěchem, ale čekej silný a bez obav, až přijde čas. Nic není možné vynutit.

9. na druhém místě: Tady se začíná projevovat začátek síly. Velký muž se objevil na poli své činorodosti. Ještě se ničím neliší od ostatních. Jen jeho vážnost, jeho spolehlivost, vliv, který má na svoje okolí, na něho upozorňují.

9. na třetím místě: Pro významného člověka se vytvořil okruh působnosti, jeho sláva se začíná. Obklopují ho masy. Jeho vnitřní síla je hodná jeho činnosti. Ale ještě je tu jedno nebezpečí. Nejeden velký muž zanikl, protože jeho ctižádost zkalila jeho čistotu. Opravdová velikost se nesmí dát svést s cesty pokušením. Je nutné cítit potřeby doby a současně být opatrný, jenom potom se dostaví úspěch.

9. na čtvrtém místě: Tady jsme na rozcestí. Pro velkého člověka jsou vyhrazeny dvě cesty. Buď pracovat v tichosti na vlastní osobnosti, nebo se uplatnit na veřejnosti. Cesta mudrce nebo cesta hrdiny. Každý se sám musí rozhodnout, kterou cestu si zvolí. Instinktivně udělá to správné, jen musí mít odvahu jít za svým vnitřním rozhodnutím.

9. na pátém místě: Zde je velký muž na vrcholu svých možností. Každý se za ním dívá a jeho vliv sahá široko daleko.

9. na posledním místě: Tady je varování, že pokud chceme výš, než je v našich silách, je výsledkem zcela jistě náš pád. Nesmíme ztratit spojení s ostatními, protože osamělost by nevedla k úspěchu.

9. na všech místech: Síla tvořivosti se tu spojuje s láskou poddajnosti. Obě vlastnosti přinesou úpěch.

2. Pasivita (odevzdání se, ochota přijmout osud)

☷☷
☷☷ Země pod Zemí

Odevzdanost přinese dokonalý úspěch. Komu padne mu tento znak, nemá se do ničeho pouštět, protože cokoli podnikat by bylo chybou. Lépe udělá, podřídí-li se vedení a pokojné setrvání mu přinese úspěch.

Tak, jako země stále klidně přijímá vlivy nebes, stejně i my máme pěstovat svoji schopnost snášet věci i lidi. Nemáme v ješitné činorodosti chtít všechno sami od sebe měnit, ale počkat na vnější podněty, které pramení v hloubce tvořivých sil. Naší úlohou je dát se vést, nikoli být vůdcem. Ne slepě prorážet cestu, ale všímat si okolností, sledovat obraty osudu a vnímat, co od nás osud žádá. Máme něco udělat a k tomu potřebujeme přátele a spolupracovníky, abychom své dílo mohli uplatnit. Ale kromě tohoto díla musíme zůstat věcnými a nedat se falešně ovlivnit míněním druhých.

Výklad jednotlivých linií.

6. dole: Když se dostaví první mráz, není už zima daleko. I v životě jakmile se projeví první známky rozkladu, následuje vždy, i když ne bezprostředně, rozklad až k dokonalému zániku. Poznáme-li včas znaky rozkladu, můžeme úspěšně zasáhnout. Jen nenechat věci běžet.

6. na druhém místě: Velikost přírody je v tom, že přijímá všechny věci a bytosti. Pro člověka je znakem největší moudrosti snaha podobat se v tomto směru přírodě. Kdo má stanovené správné zásady, tomu se nemůže zkřivit charakter a takový člověk ví skoro vždy, co je jeho povinnost.

6. na třetím místě: V pochybném čase není moudré se se svými zásluhami drát do popředí, protože by vzbuzovaly nežádoucí pozornost. Člověk má dozrávat v tichosti a slávu zatím přenechat druhým. V tichosti zatím dokončujte úlohy svého díla tak, aby se mohly uplatnit v budoucnosti.

6. na čtvrtém místě: Jde o úplné a přísné odloučení od veřejnosti. Doba je nebezpečná a ukazovat se v popředí by znamenalo přivolat si nepřízeň mocného protivníka. Nenaleznete žádné uznání, a proto je nejlepší se uzavřít. Člověk se může skrýt i na veřejnosti tak, že si ho nikdo ani nevšimne.

6. na pátém místě: Ten, kdo má nějaké nároky nebo otázky, působí navenek a přitahuje pozornost. Dá-li však přednost druhým a zůstane skromně v pozadí, může v tichosti tvořit svoje dílo, které na něj časem upozorní. Tento úspěch v pozadí je závislý na dokonalé diskrétnosti.

6. nahoře: Pasivita a odevzdání ať ustupuje tomu, kdo je aktivní. Jestliže to tak nebude, dojde k vzájemnému boji a ztráta bude na obou stranách.

3. Počáteční problémy

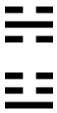

Hrom pod vodou

Počáteční problémy přinesou úspěch, když vydržíte. Zatím nic nedělat, raději nasadit spolupracovníky.

Každá doba vzniku něčeho nového přináší problémy. Mnoho věcí je potřeba udělat najednou. Všechno je v pohybu, ale nejasné a možná i temné. I když je výhled na úspěch, je nutné chopit se všeho velmi opatrně, aby nevznikly chyby. Je dobré, když člověk není sám, ale má někoho, kdo mu pomůže překonat tyto počáteční problémy. Nelze se ale pouze spoléhat na druhého. Je to převážně vaše dílo a je zde třeba přiložit ruku k dílu, aby z počátečního zmatku vznikl pořádek a systém.

Výklad jednotlivých linií.

9.dole: Když na začátku nějaké činnosti narazíme na problémy, nemůžeme chtít úspěch ihned vynucovat. Násilím zde nedokážeme vůbec nic. Není třeba dát se zastrašit ani zmýlit, ale s úsměvem své dílo sledovat a postupně budovat. Jedna z nejdůležitějších věcí je najít si správné společníky nebo spolupracovníky. Zůstaneme-li při tom skromní a nehrajeme chytřejší a přemoudřelé, získáme si srdce lidí, kteří nám pak rádi pomůžou překonat naše počáteční problémy.

6. na druhém místě: Těch problémů je mnoho. Zcela nečekaně se ukáže na obzoru možnost zlepšení. Navážeme dobré spojení, nabídnou nám pomoc nebo radu. Přijmout ji by však nebylo správné, protože ještě nepřišla ta pravá doba. Musíme počkat na obrat doby a zatím všechno v tichosti připravit. I období pochybností a nejistoty jednou skončí. Dejme však pozor na to, aby nás pomocná ruka nesvázala natolik, že bychom ztratili svobodu.

6. na třetím místě: Když jsme v cizí zemi bez vůdce, určitě zabloudíme. Rovněž tak musíme napřed získat zkušenosti v tom oboru, v kterém chceme podnikat. Je také velké nebezpečí, že nás šikovnější o všechno připraví. Každá touha je v takové chvíli zvlášť škodlivá a nebezpečná, přináší jen neúspěch. Raději se zřekněme své žádosti, než abychom ji násilím vynutili, protože i to by byl jen neúspěch.

6. na čtvrtém místě: Jsme v postavení, kdy musíme konat, ale vlastní síla nám nestačí. Ale nabízí se nám pomoc a té se máme chopit. Není potřebné se s falešnou pýchou zdráhat, když nám ji nabízejí, i kdyby s tím mělo být spojené určité sebezapření. V těžké situaci není chyba dát si pomoci. Najdeme-li vhodné lidi, půjde všechno dobře.

9. na pátém místě: Nemáme dosud možnost prosadit svoje dobré úmysly. Jiní se také nabízejí ale jsou nepovolaní, nevhodní. Je třeba mimořádné opatrnosti. V tichosti a svědomitosti musíme usilovat, aby se poměry vyjasnily a překážky zmizely.

6. nahoře: Hodně lidí zůstane v počátečních potížích trčet. V této situaci je potřebné postarat se o co nejrychlejší změnu.

4. Nerozvážnost mládí

☶☵ Voda pod Horou

Nerozvážnost mládí má přece jen úspěch. Ne já hledám mladého blázna, on hledá mne. Při první věštbě ještě odpovím. Jestliže se zeptá dvakrát nebo třikrát, je to nepříjemné. Když nadále obtěžuje, neodpovím. Jen vydrž!

Nerozvážnosti mládí jsou určitým zmatkem, který se časem vyjasní. V mládí nejsou takové nerozvážnosti ničím mimořádným. U mladého člověka ještě nejsou všechny vlastnosti vyvinuté a je třeba najít zkušeného učitele. Jenže napřed musíme poznat vlastní nezkušenost a teprve potom můžeme vyhledat učitele. Jen to je správný postup. Proto musí učitel čekat, až se žák sám dostaví, protože jenom tak je žák schopen poučení patřičně přijmout. Cestou k vytvoření charakteru je trpělivost, výdrž a důslednost. Tak jako voda trpělivě vyplňuje všechny prohlubně a jámy, než teče dál, ani člověk nemůže některé věci přeskakovat. Jestliže toto pochopí, bude mít i úspěch.

Výklad jednotlivých linií.

6. dole: Mládí má sklon brát život na lehkou váhu. Na začátku výchovy stojí zákon. Je potřebné ukázat vážnost člověka. Kdo si se životem jenom hraje, ten nebude mít úspěch. Přísná výchova, ale ne dril. Dril zahanbuje a oslabuje sílu člověka.

9. na druhém místě: Zde je člověk, který sice nemá moc, ale má potřebnou sílu ducha. Je možné mu důvěřovat a on může převzít odpovědnost. Má tolik vnitřní síly, aby snesl nehoráznost lidí. I vůči ženám. Je nutné s nimi jednat rytířsky. Jen spojením vnitřní síly s vnější zdrženlivostí získáme schopnost být vůdcem velkých společností nebo organizací s úspěchem.

6. na třetím místě: Slabý člověk ztrácí lehce individualitu. Jestliže napodobuje otrocky silnou osobnost, podobá se děvčeti, které se podrobí ve styku se silným chlapcem. Člověk musí uvážit, komu se může poddat. Je lepší, když děvče čeká, až ho požádají, aby neztratilo svoji čest. V každém případě je nedůstojné se nabízet.

6. na čtvrtém místě: V mládí je beznadějné se oddávat jen snění. Nejdříve se dej do práce a potom jdi na námluvy. Proto ztroskotá tolik manželství, protože se nedrží tohoto pravidla.

6. na pátém místě: Nezkušený člověk, který hledá poučení, je na tom dobře. Člověk bez pýchy, ochotný se učit, rychle uspěje.

9. nahoře: Nepolepšitelná hloupost musí být potrestána. Ale není třeba trestat s křikem a se vzrušením. Je nutné se spokojit s věcností. To platí právě tak pro rodinu, jako pro stát a státní zřízení. Tak je nutné postupovat proti rebelům, kteří se provinili. Zásah proti nim musí mít za účel chránit vnitřní pořádek a jistotu jak osazenstva, tak i státu vůbec.

5. Čekání

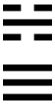

Nebe pod Vodou

Jestliže jsi upřímný, budeš mít světlo a úspěch. Doporučuje se zkřížit velkou vodu (nebezpečí).

Čekat neznamená nepokračovat. Není to marná naděje, člověk má jistotu, že dosáhne cíl. Když po obloze táhnou mračna, bude déšť. Nemůžeme ho však vynutit, musíme na něj čekat. Když máme před sebou nebezpečí, které je potřeba překonat, tak nám slabost a netrpělivost nepomůžou. Jen silný bude moci s pomocí vnitřní jistoty vytrvat. Tato síla se však projevuje neúprosnou pravdivostí. Na věci je nutné se dívat střízlivě, bez falše a sebeklamu. Jen tak zdoláme nebezpečí. Dokud nepřišel ještě pravý čas, nechtěj vlastním zásahem vytvářet budoucnost. Jen klidně shromáždi síly a s jasným duchem se připravuj na přijetí osudu.

Výklad jednotlivých linií.

9. dole: Nebezpečí je ještě vzdálené. Jen klidně a uvážlivě žijme podle nynějších pravidel života tak dlouho, jak je to možné. Tím neplýtváme zbytečně síly, které budeme později potřebovat.

9. na druhém místě: Nebezpečí se přiblížilo, už se ukazují jeho první příznaky. Vzájemně se obviňujeme. Kdo z nás zůstane nedotknutý, komu se podaří, aby všechno šlo dobře. Jakékoliv pomlouvání zmizí, když na něj nereagujeme.

9. na třetím místě: Namísto toho, abychom šetřili silami, vyrazili jsme předčasně, takže se nám nezdařilo odstranit nebezpečí. Po pravdě řečeno, protivníci toho chtějí využít, a jen vážností a opatrností můžeme ještě něco získat a uchránit se před škodou.

6. na čtvrtém místě: Jsme uprostřed nebezpečí a nemůžeme dopředu ani dozadu. Jsme odříznuti a nezbývá nám nic jiného, než nést svůj osud. Vlastní činností bychom své postavení ještě zhoršili, takže pasivita je jediná cesta, jak přece jenom vyváznout.

9. na pátém místě: Boj si vyžaduje přestávku, i tu však můžeme využít k posilnění do dalšího boje. Využijme čas, aniž bychom se dali odvést od našeho úmyslu. I v obchodním životě jsou podobné chvíle. Nic není možné dosáhnout najednou, takže tyto oddechové přestávky jsou nutné, abychom sebrali nové síly. Čekáme, jisti si svým úspěchem. Zachovat pokoj a klid je absolutně nutné.

6. nahoře: Už není potřebné čekat. Nebezpečí je tady, všechno jakoby bylo zbytečné, ale právě v této nejhorší chvíli přijde nečekaný obrat. Bez našeho přičinění a zvenku, nejdříve ani nevíme, jestli znamená zničení nebo pomoc. Vnitřně je nutné zůstat připravený na všechno, ale uvolněně. I šťastný obrat nevypadá ze začátku jako šťastný, není nutné se tvrdohlavě uzavírat a čekat to

nejhorší, ale uctivě přijmout pozdrav nebo slabé povzbuzení, to je začátek obratu, to je správné, tak lze vyváznout z nebezpečí.

6. Hádka

☰☵ Voda pod Nebem

Jsi upřímný, ale máš překážky. Uvážlivě počkat uprostřed ti přinese úspěch. Dovést spor do konce je zlé.

Hádka vzniká tehdy, když s pocitem pravdy narazíme na odpor. Bez tohoto přesvědčení to není hádka, ale jde o zákeřnost nebo násilí. Jestliže jsme se už do hádky dostali, máme být připraveni hádku kdykoliv ochotně skončit. Dovést hádku do konce je zlé, dokonce i když jsme v právu, protože nepřátelství zůstane. Jestliže chceme spor šťastně skončit, je dobré přibrat nestranného, nezaujatého člověka, aby spravedlivě rozhodl nebo skončil náš spor. Po dobu hádky je nutné vyhnout se novým činnostem, hlavně takovým, které od nás vyžadují plné soustředění. Právě první začátek vedoucí k hádce, je nutné pečlivě zvážit. Jestliže jsou povinnosti a právo přesně stanoveny, jsou příčiny hádek už předem odstraněné.

Výklad jednotlivých linií.

6. dole: Jestliže již hádka vznikla, je nutné ji nechat proběhnout, hlavně stojíme-li proti mocnému nepříteli. Hádka také ani nemusí vzniknout, když určité poznámky úmyslně přeslechneme, takže všechno bude v pořádku.

9. na druhém místě: Je-li náš protivník velmi silný, není ústup ostudou. Ustupme dřív, než nastal opravdový spor. Nepokračujme jen z falešného pocitu ctižádosti. Taková povolnost bude k užitku všem, protože nevtáhne nikoho dalšího do sporu.

6. na třetím místě: Jen to, co jsme si poctivě zasloužili, zůstává naším majetkem, dokud ho sami nepromarníme. Může nás napadnout, že všechno ještě není ztracené. Ve službách vysokopostaveným není možné získat pro sebe mnoho dobrého. Je možné se vyhnout hádkám právním ustanovením zásluh a odměn. Mnoho cti se nám zde asi nedostane.

9. na čtvrtém místě: Necítíme se ve svém postavení dobře a myslíme si, že hádkou nebo sporem vyřešíme svoji situaci. Jestiže je protivník slabší, bylo by to možné. Pokud nám však chybí opravdová příčina a čisté svědomí, raději odejděme. Nebo se smiřme s osudem. Musíme zvážit, za jakých okolností bychom si svoji pozici zlepšili.

9. na pátém místě: Zde se našel zastánce, který nám může vybojovat naše právo. Má k tomu i sílu i moc, takže mu můžeme svůj spor svěřit. Věc se může skončit velmi dobře.

9. nahoře: Dovedli jsme hádku či spor do konce a dosáhli svého práva. Nezapomeňme, že štěstí není trvalé, a že to, co se násilím získalo, je možné násilím ztratit.

7. Armáda

Voda pod Zemí

Armáda potřebuje výdrž a silného vůdce.

Každý sedlák se stane během války vojákem. Po skončení války se vrátí ke svému pluhu. Tak vzniká vojenská masa, uprostřed které musí vládnout pořádek a poslušnost, aby ji bylo možné úspěšně nasadit. Tuto disciplínu není možné dosáhnout jen drilem a násilím, ale je potřeba takového muže, který umí vzbudit nadšení uprostřed mas. Válku si však může dovolit jen hospodářsky silný národ, pokud chce uspět. Je nutné se předem starat, aby takový národ hospodářsky zdatný byl, a to hospodářskými vztahy a lidumilnou vládou. Válka je však vždy něco nebezpečného. Přináší jen škody, ničení uměleckých památek a staveb, a může přinést i úplnou zkázu. Na válku je možné myslet jen v nejhorším případě, pokud máme spravedlivý důvod a také jasný cíl, jak je možné ji využít k tomu, aby byla co nejprospěšnější. Pokud se potom za tento cíl národ vědomě postaví, získává vítězství silou vlastního přesvědčení. Ale ani vítězství nás nesmí vést k nespravedlnosti, která by nenašla porozumění u většiny. Spravedlnost a trvalost míru jsou podmínky, aby byli všichni spokojeni.

Výklad jednotlivých linií.

6. dole: Na začátku války musí být ve vojsku pořádek, absolutní poslušnost, vynikající organizace. To jsou předpoklady úspěchu.

9. na druhém místě: Vůdce se musí zdržovat uprostřed vojska a sdílet s ním jak dobré, tak i zlé chvíle. Jen tehdy je na úrovni té velké odpovědnosti. Jestliže dostane vyznamenání, platí to právě tak pro celé vojsko, jako pro něho. A to je dobře.

6. na třetím místě: Velkou porážku způsobí ten, kdo se zamíchá do situace jako někdo, kdo je způsobilejší.

6. na čtvrtém místě: Jestliže stojíme proti mocnějšímu nepříteli a předpokládáme, že boj je beznadějný, je organizovaný ústup správný, protože vojsko zůstane ušetřené prohry a zániku. Není znakem odvahy ani síly vést za každých okolností boj dopředu odsouzený k prohře.

6. na pátém místě: Nepřítel vnikl do krajiny, kterou pustoší. V tomto případě je energický vojenský zásah absolutně oprávněný. Ale každý by se neměl bránit na vlastní pěst, protože za všech oklností by to vedlo ke ztrátám i přes velkou odvahu a statečnost. V každém případě je nutné vypovědět válku a vést ji podle všech pravidel pod vedením zkušeného vůdce.

6. nahoře: Válka skončila a vůdce rozděluje statečným vyznamenání. Je velmi důležité, aby se nyní hrubiáni nedostali k moci. Jestliže pomáhali, je nutné je odměnit, ale není nutné dávat jim práva ani moc, kterou by mohli zneužít.

8. Soudržnost

☷☵ Země pod Vodou

Soudržnost přinese úspěch. Zeptej se nejdřív sám sebe, jestli jsi statečný a umíš vydržet. Potom neuděláš chybu. Nejistí se pomalu přidají. Kdo přijde pozdě, bude mít škodu.

Když se mnoho lidí sdružuje, aby si vzájemně pomáhali, podporovali a doplňovali, musí mít střední bod. Být tímto středním bodem vyžaduje vnitřní velikost a sílu. Kdo chce kolem sebe jiné shromažďovat, ten musí nejdřív zkoumat, jestli je schopný být takovým středním bodem, protože jinak způsobí více zmatku než užitku. Když se jedná o skutečný střední bod, přijdou pomalu ti nejistí i s těmi váhavými a připojí se. Se soudržností je nutné nezmeškat správnou dobu. Kdo přijde pozdě a už se nemůže připojit, bude litovat. Kdo sám nemůže být středním bodem, musí se zapojit jinak. Tak, jako se voda nakonec spojuje v moři, musí se spojovat i lidská společnost, aby se každý mohl cítit jako jednotka celku.

Výklad jednotlivých linií.

6. dole: Při navazování kontaktů a vztahů je upřímnost jedinou správnou základnou. Ne moudrými řečmi, ale silou vnitřního spolucítění vzniká vztah.

6. na druhém místě: Když správným způsobem dostaneme zaměstnání nebo úlohu, může být náš vztah k druhým niterný a takovým způsobem se neztratíme. Kdo se však ukáže jako šplhoun, ztratí svoji důstojnost a všichni ho nenávidí.

6. na třetím místě: Když jsme ve skupině, ke které vlastně nepatříme, není dobré oddávat se falešné důvěrnosti, jak je zvykem. Družnost bez intimity tu je zcela na místě, protože jinak toho může někdo lehce zneužít.

6. na čtvrtém místě: Zde je pevně stanovený střední bod. Tady je možné už ukázat svůj vztah k němu. Není potřebné se dát zmást a za střední bod považovat např. manžela, když jí není, nebo podobně.

9. na pátém místě: Zde je někdo, okolo kterého se mnoho lidí shromažďuje. On je nevolá, přicházejí sami. Tak se vytvořilo volné společenství. Není nutné se násilím sdružovat. Tato volnost platí pro život všeobecně. Když máme vnitřní sílu a čistotu, přicházejí lidé z nějakého důvodu sami od sebe.

6. nahoře: Hlava je začátek. Bez začátku není konce. Když stále váháme, nenajdeme zapojení, které hledáme, ať už pro manželství nebo jakékoliv jiné. Člověk musí projevit svůj cit a ukázat, že má zájem. Tam, kde se každý bojí, není možné navázat přátelství a manželství vůbec.

9. Někoho zkrotit (něco zdolat)

☰☴ Nebe pod Větrem

Budeš mít úspěch při tomto zkrocení, zdolání.

Slabý drží na uzdě silnějšího. Ještě nenastal správný čas. Již jsou husté mraky, ale ještě žádný déšť. Je tu výhled úspěchu. Ale ještě jsou překážky na cestě a jen malé věci je možné vykonat ve prospěch záležitosti, jakési přípravy. Musíš být něžný a vytrvalý, jestliže chceš prosadit svoji vůli. Přemýšlej, v čem se budeš muset i přizpůsobit, abys uspěl.

Výklad jednotlivých linií.

9. dole: Silný a mocný dokáže lehce získat to, co potřebuje. Jsou tu však překážky. Je rozumnější nevynucovat něco tam, kde věc je beznadějná.

9. na druhém místě: Chceme něco vykonat, ale vidíme, že ostatním se to nedaří. Je lepší se zapojit tam, kde si s věcí už vědí rady, abychom zbytečně nevyvolali nové překážky a poučili se. Tak to možná ještě půjde.

9. na třetím místě: Zde chce někdo násilím proniknout v domnění, že překážky jsou jen malé. Tento pokus se nepodaří, protože věc je v rukou slabých. Vnější okolnosti zabrání pokusu, ale ještě není ochota vzdát se. Dojde až k nepříjemnostem, což věci neprospěje. Očekávali jsme vítězství, dosáhli jsme však odmítnutí. Je to podobné, jako když si člověk neví rady s vlastní rodinou.

6. na čtvrtém místě: Máme zodpovědné postavení. Mocného, kterému jsme k ruce, máme přesvědčit o jeho nesprávnosti. Moc nesobecké síly, hlavně pravdy, je tak velká, že je větší, než všechny překážky, takže budeme moci úspěšně dokončit své snažení.

9. na pátém místě: Vzájemné podporování vede k opravdovému bohatství. Věrnost zase k pevnému spojení, protože je vzájemná. U slabších je věrnost v odevzdanosti, u silnějších v důvěře.

9. nahoře: Úspěch se dostavil pomalým a stálým zkoumáním a prací. I nyní je nutné zůstat mimořádně opatrný. Ukazovat se, nebo chtít se dokonce úspěchem chlubit, by bylo mimořádně špatné. Roztahovat se a přivlastňovat si předčasně práva, se nevyplácí. Už by nešlo jen o krocení, ale o potlačování. Nezapomínejte, že právě zde slabý krotí silného.

10. Nevhodné konání

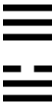

Jezero pod Nebem

Nevhodné konání (stoupnout tygrovi na ocas). Nekousne člověka. Úspěch.

Nevhodné konání slabšího člověka proti silnějšímu není nebezpečné jen tehdy, když se děje s veselostí a bez drzosti tak, že silnějšího nedráždíte a on to laskavě přijímá. Tento vztah je vlastně nebezpečný. Slabý kulhá za silnějším. Stojíme proti nevhodným lidem a dosáhneme svého cíle, jen když použijeme dobré způsoby. Příjemné způsoby vystupování si získají i popudlivé lidi. Ale jsou rozdíly v postavení. Všeobecná rovnost je nemožná, ale rozdíly nemají být náhodné a nespravedlivé, aby nevznikla závist a třídní boj. Když je však vnitřní důstojnost mírou jak se chovat, zůstává společnost na úrovni.

Výklad jednotlivých linií.

9. dole: Když člověk vystupuje prostě, může ukázat i svoje sklony bez toho, že by se chtěl dostat na úroveň určité společnosti. Někdo však nechce zůstat spokojený se skromnými poměry, a ctižádostvě se tlačí tam, kam nepatří, protože by se rád zbavil své chudoby, neboť chce něco velkého udělat. Když dosáhne svého cíle, ovládne ho pýcha a domýšlivost. Proto je jeho pokrok nedokonalý. Rozumný člověk se však spokojí s prostým vystupováním. Jeho úmyslem je, aby doopravdy něco udělal a společnosti něco přinesl.

9. na druhém místě: Zde je označeno postavení člověka, který žije v ústraní. Nic nehledá, od nikoho nic nechce a nedá se žádným lákavým cílem oslnit. Je věrný jen sám sobě a putuje životem, aniž by někoho napadal. Protože je skromný, nevyzývá osud k boji, a tak se do ničeho nevhodného nemíchá.

6. na třetím místě: Když je někdo slaboch, a i přesto se cítí silný a myslí si, že může zdolat každé nebezpečí, je takové konání nad jeho síly. Šílená odvaha bez ohledu na vlastní síly může být dobrá jen pro vojáka, který bojuje pro vlast.

9. na čtvrtém místě: Když máte vnitřní sílu pustit se do nebezpečné akce, dělejte to s velkou opatrností, chcete-li dosáhnout úspěchu. Tak překonáte nebezpečí a dosáhnete toho, co jste chtěli.

9. na pátém místě: Nalézáme se v situaci, která si vyžaduje rozhodné vystupování. Musíme si však být vědomi nebezpečí, které je s takovým vystupováním spojené, protože jen tehdy můžeme dosáhnout úspěchu.

9. nahoře: Dílo je hotové. Když chceme vědět, jestli bude úspěšné, zkoumejme zpátky naše vystupování a jeho následky. Nikdo lépe nepozná sám sebe. Ale z následků dění, z ovoce díla, můžeme zjistit, co nás čeká.

11. Mír

Nebe pod Zemí

Mír. Malé odchází, velké přichází. Úspěch a prospěch.

Nebe a země se spojují ve vnitřní harmonii, tím vzniká mír pro všechny bytosti. Pro lidi to též znamená období vnitřní harmonie. Slabí se musí podrobit vlivu silných. Tak vzniká období úspěchu a rozkvětu. Zisk však musíme rozdělit pevnou rukou, protože z tohoto období musíme ušetřit i pro horší roky. Celkově znamená tento znak vítězný vzestup, pokoření zla.

Výklad jednotlivých linií.

9. dole: Každý člověk, který chce zastávat ve státě nějaké místo, funkci, si hned přitahuje takové, kteří smýšlejí podobně jako on. Touhou statečného v této době je v životě něco užitečného udělat.

9. na druhém místě: V období úspěchu lidé snadno zlenivějí, což se však nedoporučuje. Jestliže se tak stane, takové slabochy musíme snášet, to patří k vnitřní velikosti. Musíme se pustit i do nebezpečných záležitostí, jestliže jsou potřebné a nevyhnutelné. V době blahobytu je vždy nutné myslet i na budoucnost, je potřebné se starat o všechno. Každý má poctivě pracovat na svém místě, aby bylo co nejméně pletich a politických seskupení.

9. na třetím místě: Zůstaňte si vědomi, že všechno zemské podléhá změnám. Zlo můžeme nějakou dobu držet na uzdě, ale ono se vrátí. Po rozkvětu přichází období úpadku. Pokud zůstáváme pány své vnitřní síly, vítězíme nad osudem a tak nám zůstává štěstí dlouho věrné.

6. na čtvrtém místě: V čase vzájemné důvěry přicházejí ti, co jsou výše postaveni ke svým podřízeným, aniž by zdůrazňovali svou moc nebo bohatství. Toto sbližování vyplývá z nejvnitřnějšího přesvědčení, takže tu není nic násilného.

6. na pátém místě: I tady se ukazuje skutečné prosté spojení vyšších a nižších. Emancipace žen by také měla znát své hranice. V manželství je těžké určit, kdo z obou je ten vzácnější, protože manželé nemají nad sebou soudce. Doporučuje se tu veliká snášenlivost.

6. nahoře: Když nastává změna a osudovost nás tahá do svých zmatků, nemá smysl odporovat násilím. Stáhneme se do svého nejužšího kruhu s těmi, s kterými si ještě rozumíme. Kdybychom v této době chtěli odporovat zlu, všechno bychom jen zhoršili.

12. Váznutí

☰
☷ Země pod Nebem

Zlí lidé nepodporují setrvání ušlechtilého. Šťastné období odchází, zlé přichází.

Všechny okolnosti ustrnuly, vládne zmatek a nepořádek. Způsoby hrubiánů se uplatňují, ale ušlechtilí se tím nedají zmást. Zůstávají věrní svým zásadám, stahují se do pozadí, aby se nedostali do těžkostí. Následkem těchto vlivů vznikne vzájemná nedůvěra ve veřejném životě, takže se nedá plodně působit, protože k tomu chybí předpoklady. Za těchto okolností se nesmíme dát svést skvělými nabídkami k veřejné činnosti a přijmout způsoby hrubiánů, protože by to bylo velmi nebezpečné. Člověk skryje svou hodnotu a stáhne se.

Výklad jednotlivých linií.

6. dole: I zde přitahuje jeden druhého, ale jde o ústup z veřejnosti. Jen ústup v pravý čas nám ušetří zahanbení. Zisk je tu jen v tom, že si uchráníme osobnost.

6. na druhém místě: I hrubiáni vidí ten zmatek a podlézavým způsobem lichotí svým představeným. Představení strpí i šplhouny, jen když jim pomáhají splnit jejich zákeřné úlohy. Ušlechtilý má nést stále ještě klidně následky stagnace. Nemíchá se mezi hrubiány, protože tam není jeho místo.

6. na třetím místě: Hrubiáni na vysokých místech nejsou na výši úřadu, kterého se zmocnili. Navenek to ještě nepřiznávají, ale v tichosti se již stydí.

9. na čtvrtém místě: Blíží se doba obratu, kdo si však dovolí konat proti obecnému nařízení, musí být k tomu povolaný a mít k tomu nutné předpoklady. Kdo by chtěl dělat pořádek jen z vlastní vůle, mohl by na to doplatit.

9. na pátém místě: Už se změnila doba, už je tu ten správný muž. Ale v době převratu je nutné být mimořádně opatrný, aby se dostavil úspěch. Ještě nejsou pevné zákony a všechno se může zhatit.

9. nahoře: Stagnace nemůže trvat věčně, ale musí se vyskytnout správný muž, který to dokončí. Neštěstí se samo od sebe nepromění ve štěstí, ale musí být s námahou odstraněno. Mír nechaný sám sobě by se naopak proměnil na úpadek a neštěstí, takže je třeba stálé námahy k tomu, aby byl zachován. V tom je rozdíl, v tom spočívá tvořivá schopnost člověka.

13. Různé vztahy mezi lidmi

䷌ Oheň pod Nebem

Společnost s lidmi všeobecně. Úspěch. Je potřebné rozdělit si úlohy. Ušlechtilý má vydržet.

Nejsou zvláštní úlohy jednotlivců, ale společné cíle přinášejí trvání společenství mezi lidmi. Při takové jednotě je možné vykonat těžké úlohy. Abychom vytvořili takové společenství, potřebujeme vůdce, který má vznešené a jasné cíle a umí je i uskutečnit. I při takovém společenství je třeba organizační uspořádání a rozlišování, aby se udržel pořádek.

Výklad jednotlivých linií.

9. dole: Na samém začátku jsou si všichni rovní. Ještě nemají rozdílné snahy. Zákon tohoto společenství musí být každému přístupný. Tajnůstkářství nepřináší úspěch.

6. na druhém místě: Zde je nebezpečí zvláštního křídla, které sleduje jiné a sobecké cíle. Takové odštěpení vzniká vždy z nízkých a sobeckých důvodů. Protože tito nesdílejí zájmy ostatních, celistvost se dlouho neudrží. Nemají se všemi společný zájem a některé vylučují.

9. na třetím místě: Zde vzniká uprostřed společenství nedůvěra. Každý má své postranní úmysly a chce druhé doběhnout. Tím nakonec nastane všeobecná nedůvěra a odsouzení.

9. na čtvrtém místě: Usmíření po rozdvojení. Sice se ještě vyskytují dělící čáry, těžkosti jsou velké, jsme v bídě, ale přesto, či právě proto se musíme vzpamatovat. Úspěchu můžeme dosáhnout jen tehdy, když navzájem nebojujeme.

9. na pátém místě: Jsou dva od sebe oddělení, ale srdcem spojení. Mezi nimi jsou překážky, což je velice smutné. Nic na světě je však nerozdvojí a zůstanou si věrní. Překážky se zdolají jen po těžkých bojích, oni zvítězí a všechno se v dobré obrátí. Mistr Kung Tse o tom říká: Život vodí člověka po pestrých cestičkách polí. Někdy mizí síla života, později zas rány hojí. Někdy se můžeme volně a svobodně vyjadřovat, ale přijde čas, kdy lépe mlčení nás zdobí. Když myšlenka se v srdci s láskou pojí, tam slova lásky se vznášejí jak vůně orchidejí.

9. nahoře: Zde ještě chybí vroucí srdce, ještě nás nepřijali do své společnosti. Poslední cíl lidstva jsme ještě nedosáhli, ale není nutné si nic vyčítat, všechno se uděje podle naší touhy.

14. Majetek

☲☰ Nebe pod Ohněm

Vlastnit něco velkého. Pěkný úspěch.

Kdo zůstane na vysokém místě skromný a zdvořilý, získá všechno. Síla a jasnost se spojují. Vlastnit něco velkého je nám osudem určené a odpovídá to době. Síla se projevuje jemně a zvládnutě, což přináší nádherný úspěch a bohatství. Ušlechtilý krotí zlo, podporuje dobro a plní tak vůli nebes. I s majetkem je nutné umět správně zacházet.

Výklad jednotlivých linií.

9. dole: Velký majetek nebyl na samém začátku ještě nikdy napaden. Je tedy bez chyb. Ještě nebyla příležitost spáchat chyby. Jen když jsme si vědomi chyb a problémů, které je nutné překonat, zbavíme se dokonale možnosti pýchy a plýtvání.

9. na druhém místě: Vlastnit něco velkého nemá výhodu v množství, ale v užitečnosti. Je možné s tím obchodovat nebo to jinak užitečně použít. Jenže v obchodě potřebujeme zase pomocníky, kteří nám budou užiteční. Je velmi důležité, abychom je mohli pověřit určitými úlohami a spolehnout se na ně.

9. na třetím místě: Ušlechtilý člověk nepovažuje to, co vlastní, jen za svůj majetek, ale dává to k dispozici veřejnosti, jestliže je to potřebné. To úzkostlivý člověk nedokáže. Pro něho jde v první řadě o vlastnění, namísto chtít se obětovat, třeba jen tím, že investuje.

9. na čtvrtém místě: Zde jde o vztah mezi bohatými a chudými sousedy. To samo o sobě je nebezpečné. Jestliže se však dokážeme nedívat nalevo ani napravo, nikomu nezávidět, a ani si nechceme být se všemi rovni, může jít všechno dobře.

6. na pátém místě: Jsme ve velmi příznivé situaci. Získali jsme bez velké námahy lidi, kteří jsou nám upřímně nakloněni. Ale v této době není až tak jednoduché udržet velký majetek, neboť zdvořilost okolí se může snadno přeměnit na drzost a náročnost. Tyto nepřiměřené nároky je nutné držet důstojně na uzdě, abychom měli alespoň nějaký zisk.

9. nahoře: Kung Tse se k této záležitosti vyjadřuje takto: Žehnat znamená pomáhat. Nebe pomáhá odevzdanému, lidé pomáhají upřímnému. Kdo putuje v spravedlivosti, odevzdaný nebi svým myšlením a umí si patřičných uctít, ten bude mít požehnání nebes. Když máme hojnost majetku, zůstaňme při tom všem skromní, s úctou k duchovním lidem, kteří žijí v ústraní.

15. Skromnost

䷎ Hora pod Zemí

Skromnost vám pomůže. Ušlechtilý zmenší, čeho je moc a rozmnoží, čeho je málo. Zvažuje a vyrovnává.

Osud leží v rukou člověka podle toho, jestli se vystavuje svým konáním silám žehnajícím nebo silám ničivým. Když je člověk vysoce postavený a chová se skromně, svítí jako světlo moudrosti. Pokud ve svém postavení přece zůstane skromný, nelze si ho nepovšimnout. Pýcha odpuzuje, skromnost získává lásku. Ušlechtilý skončí dílo, ale sám se nevychvaluje. Vytváří spravedlivé vztahy a vyrovnává sociální rozdíly, které jsou pramenem nespokojenosti.

Výklad jednotlivých linií.

6. dole: Nebezpečnou situaci ještě zhoršíme, jestliže klademe mnoho požadavků. Zatím je mnohem lehčí vyhovět rychle a prostě. Skromnost jako povahový rys je schopná zdolat i těžší činnost, protože sama neklade podmínky. Kde nejsou nároky, tam není ani odpor.

6. na druhém místě: Ústa prozradí, čeho je srdce plné. Pokud je někdo tak skromný, že se to trvale projevuje i navenek, dosáhne svého cíle. Tento proces není možné nijak zastavit.

9. na třetím místě: Velkými výkony si zabezpečíme i významné místo. Když se však dáme slávou oslepit, dostaví se kritika a začnou se hrnout těžkosti. Když však zůstaneme skromní, budeme oblíbení a získáme pomocníky, které nezbytně potřebujeme k dokončení díla.

6. na čtvrtém místě: I skromnost má své hranice. Není potřebné zneužívat důvěry nadřízených, zásluhy podřízených se také nedají zamlčovat. Jsou lidé, kteří nechtějí vyniknout, odmítají každou zodpovědnost, berou plat bez jakéhokoliv výkonu. Mají titul bez významu. To není pravá skromnost. Pravá skromnost je v tom, že v každém postavení děláme svou úlohu se zájmem, ale bez nepřiměřených nároků.

6. na pátém místě: Dobromyslnost slabocha není skromnost. Není možné nechat věci běžet, za určitých okolností je potřebné energicky zasáhnout. Není nutné přitom upozorňovat na vlastní význam, zásah musí být věcný a bez osobní urážky. Tak se ukáže skromnost i v přísnosti.

6. nahoře: Když vznikne nedorozumění a nepřátelství, je lehké vidět chyby druhých. Slaboch se uraženě stáhne, lituje sám sebe, a považuje za skromnost, že se nebrání. Pokud je člověk doopravdy skromný, musí se tato skromnost i projevit. O pořádek je nutné se starat důkladně a všude, proto začne u sebe. Někdy je potřebné vést válku sám proti sobě.

16. Oduševnění

☷☳ Země pod Hromem

Nadšení. Je dobré dosadit pomoc a vyslat armádu.

Když významný člověk cítí s národem a je s ním v jednotě spřízněný, je schopen vyvolat oduševnění a nadšení. Avšak zákony, které nemají svůj původ v národním povědomí, se neprosadí nebo vzbudí pohoršení. Oduševnění však umožní dosáhnout stejně smýšlejících, takže se nemusíme obávat zpětných účinků. Oduševnění způsobí společné cítění mas jako např. během války. Zanícení srdce se bezprostředně ukazuje v tanci nebo zpěvu. Odedávna se považuje moc hudby za záhadu, která má moc zbavit každého napětí. Proto byla hudba vždy považována za něco svatého, co očišťuje city lidí. I v chrámu se vždy blížili Bohům se zpěvem a hudbou, z čehož se později vyvinulo divadlo.

Výklad jednotlivých linií.

6. dole: Když se někdo v podřízeném postavení chlubí vznešenými vztahy, přivolá si mrzutosti. Oduševnění nesmí být egoistický vztah. Oduševnění má oprávnění jen ve všeobecné náladě, která nás spojuje s ostatními.

6. na druhém místě: Zatímco se jiní oduševňují, je tu někdo, kdo jasně vidí a poznává znaky doby a nedá se strhnout. Směrem nahoru nelichotí, směrem dolů nepovoluje a stáhne se do pozadí, jakmile se objeví první znaky nepohody. Vydržet tímto směrem je správné.

6. na třetím místě: Zde je pravý opak. Tam samozřejmost, tady obdivné vzrušení a oduševnělé nadšení. Ani dlouhé váhání není správné. Jde o to vystihnout tu pravou chvíli nadšení, v které se máme zapojit.

9. na čtvrtém místě: Jen z vlastní jistoty, bez úvahy, dokážeme lid oduševnit a přitáhnout ho. Tím, že jim důvěřujeme, získáme je pro spolupráci a budeme mít úspěch. Protože oni touto důvěrou získají a jsou si jisti.

6. na pátém místě: Tento člověk je pod neustálým tlakem, neumí si vydechnout a už vůbec se neumí pro něco nadchnout, Za určitých okolností má tento tlak i něco dobrého, protože zabrání, abychom plýtvali silami pro prázdné oduševnění.

6. nahoře: Když se člověk dá oduševnit a zaslepit, není to dobré. Ale když toto poznání změníme, neponeseme nepříznivé následky. Vystřízlivění z neblahého poznání je možné a blahodárné.

17. Důsledek našich činů

Hrom pod Jezerem

Důsledek bude mít zdar. Je nutné vydržet.

Je velmi důležité přizpůsobit se požadavkům doby a předvídat důsledky našich činů. Aby člověk něčeho dosáhl, musí se umět přizpůsobit. Jen službou se dostaneme k vládě a tak získáme souhlas těch, kteří o následcích našich činů rozhodují. Když chceme dosáhnout výsledku lstí nebo násilím, spiknutím nebo stranickostí, vždy narazíme na odpor, který porušuje přirozený výsledek.

Výklad jednotlivých linií.

9. dole: Pokud chceme vést druhé, musíme zůstat přístupní a vyslechnout si i jejich mínění. Ale je nutné mít pevné zásady a nenechat se zviklat, když jde o pouhé nálady. Pokud jsme ochotní vyslechnout názory druhých, nesmíme naslouchat pouze názorům stejně smýšlejících lidí. Člověk se musí stýkat s lidmi všeho druhu, s přáteli stejně jako s nepřáteli, neboť jen tak je možné něco stvořit.

6. na druhém místě: Ve výběru svých přátel je nutné být opatrný. Stýkáme-li se s nedobrými, můžeme ztratit spojení s duševně hodnotnými, kteří by nám mohli být užiteční.

6. na třetím místě: Jestliže jsme našli správné spojení, je nutné se s těmi druhými rozloučit. Člověk se bude cítit vnitřně uspokojený, protože najde to, co potřebuje k postupu vlastní osobnosti. Je nutné zůstat pevný a nenechat se svést okamžitými náladami.

9. na čtvrtém místě: Často se nám podaří přívětivostí směrem dolů získat okruh lidí, kteří to nemyslí s námi upřímně, ale lichocením a podlézavostí se dělají nepostradatelnými, přičemž myslí jen na svůj vlastní zájem. Pokud si na takové lidi zvykneme a nedokážeme se bez nich obejít, přinese to neúspěch. Jen když člověk myslí věcně a jasně, prohlédne je a tak se nezklame.

9. na pátém místě: Každý člověk za něčím jde. Kdo jde s přesvědčením za krásou a dobrem, ten získá sílu.

6. nahoře: Tady se někdo odloučil od světského shonu. Je to vznešený mudrc. Ještě jednou se k němu někdo připojí, kdo mu rozumí a neopustí ho. Takže se ještě jednou vrátí do světa a pomůže mu v jeho díle. Tak vzniká spojení s nádechem věčnosti.

18. Práce na pokaženém

Vítr pod Horou

Práce na pokaženém bude mít úspěch. Ušlechtilý zatřese lidmi a posilní jejich ducha.

Co bylo pokažené vinou lidí, může se zase prací lidí napravit. Zkázu způsobuje vždy zneužití lidské svobody. Proto je tu naděje na zlepšení, neboť je v souladu s možnostmi doby. Není třeba se ničeho lekat, ale je nutné enegicky zasáhnout. Nejdříve je však nutné rozpoznat příčiny zkázy a teprve potom napravovat tak, aby se zlo již nemohlo vrátit. Proto pozor na začátku. Nové koleje je třeba svědomitě vyzkoušet, proto opět pozor hlavně na začátku. Namísto lhostejnosti a lenivosti musí nastoupit rozhodnost a energie.

Výklad jednotlivých linií.

6. dole: Trvat na starosvětském přináší lehce zkázu. Ale dá se to změnit, pokud syn napraví, co způsobil jeho otec. Věc není možné brát na lehkou váhu. Jen pokud si budeme vědomi toho, že každá novinka může přinést i nebezpečí, půjde všechno dobře.

9. na druhém místě: Zde jde o chyby, které způsobily zkázu skrze něčí slabost. Při vyrovnávání bude potřeba jemná ohleduplnost. Nesmíme postupovat prudce, abychom zbytečně nezraňovali.

9. na třetím místě: Zde postupuje někdo při nápravě bývalých chyb zbytečně energicky. Následkem je špatná nálada a nesnášenlivost. Je však lepší, když je energie víc, než je-li jí příliš málo. I když při tom něčeho litujeme, vážné výčitky mít nemusíme.

6. na čtvrtém místě: Zde jsme poznali zkázu, která přichází z minulosti a teprve nyní se začíná ukazovat, ale ze slabosti necháme jít všechno svojí cestou. Když to půjde takto dále, přinese to neúspěch.

6. na pátém místě: Stojíme proti zkáze, která vznikla zanedbáním v minulosti, sami o sobě to nemáme sílu změnit. Přijdou pomocníci, s kterými sice nemůžeme začít všechno od začátku, ale zmůžeme se na dokonalou reformu, což je také chvályhodné.

9. nahoře: Ne každý člověk má povinnost oddat se světovému dění. Lidé na vysoké duševní úrovni mají právo se stáhnout. Přitom ale nesmí zůstat nečinní. Jen práce na vyšších cílech lidstva je omluvou tohoto ústraní. I když se mudrc vzdaluje dennímu shonu, stvoří přece neporovnatelné lidské hodnoty pro budoucnost.

19. Sbližování

☷☱ Jezero pod Zemí

Sbližování má vynikající úspěch. Jestliže přijde 8. měsíc, přinese neúspěch.

Tento znak označuje čas plný nadějí. Nyní je nutné rozhodně a vytrvale pracovat, aby se využila přízeň doby. Je nutné si uvědomit, že taková doba netrvá věčně, jednou dojde ke změnám. Ty je nutné si včas uvědomit. Když sblížení potkáme dřív, než se změny dostaví, tak ho zvládneme. Tento znak znamená i sblížení vysokopostaveného s nížepostaveným. Nebesa jsou nevyčerpatelná ve své ochotě lidstvo poučovat, i když jde o kohokoliv.

Výklad jednotlivých linií.

9. dole: Dobro se začíná prosazovat. Na vlivných místech mu jdou vstříc. Odtud vychází podnět schopnému člověku, aby se přiblížil. Je možné se napojit. Je nutné zůstat na svém stanovisku a nenechat se zmýlit. To přinese úspěch.

9. na druhém místě: Nacházíme se v situaci, že nás zavolají, protože máme sílu a důslednost a nepotřebujeme varování, máme štěstí. Víme, že všechno světské je pomíjivé a že po každém vzestupu následuje sestup. Nedáme se tím zmýlit a půjdeme rychle a směle svojí cestou.

6. na třetím místě: Dostaneme se k moci a vlivu. Ale to přináší nebezpečí, že v důvěře ve své postavení se staneme ve styku s lidmi neopatrnými. To je v každém případě škodlivé. Je tu ovšem možnost, že své mínění změníme, svého postoje budeme litovat a pocítíme zodpovědnost, kterou nám naše postavení dává, a tak se osvobodíme od chyb.

6. na čtvrtém místě: Tady je naznačené dokonalé přiblížení výše postaveného muže bez předsudků, který vtahuje do své blízkosti šikovného člověka bez ohledu na jeho společenské postavení, a to je velmi příznivé.

6. na pátém místě: Kdo je ve vedoucím postavení, měl by se obklopovat jen statečnými lidmi a odborníky. Jeho úspěch je v tom, že si vybere správné lidi a nechá je pracovat, aniž by se sám do všeho míchal. Jen tak najde lidi pro všechny úkoly, které je nutné vykonat.

6. nahoře: Moudrý je ten, kdo už zvítězil nad životem. Může se za určitých okolností dostat do rozpoložení, kdy se ještě jednou vrátí do světa a sblíží se s jinými lidmi. To je velký úspěch pro ty, kterým odevzdává svoje zkušenosti, ale i pro něho samotného není tato velkorysost na škodu.

20. Úvaha, rozjímání

☷☴ Země pod Větrem

Už pominulo umývání, ale ještě ne obětování. Plni důvěry vzhlížejí k němu.

Obětní úkony v Číně začínají umýváním a potom se přináší oběť. Chvíle mezi tím je okamžikem největšího soustředění. Tak je i rozjímání o přírodě spojené se svatou vážností. Rozjímání o božském smyslu světového dění dává člověku, který je povolán působit na lidi, možnost tento účinek vyvolat. K tomu potřebuje vnitřní soustředění, ale toto soustředění se vyjadřuje celou jeho bytostí. Z jeho osobnosti vychází duševní moc, které se lidé podrobují, aniž by si toho byli vědomi. Moc nadřazené osobnosti prohlédne lidi, jak ve skutečnosti smýšlejí a nedá se ničím zmýlit. Dále bude tato osobnost lidi řídit tak, že se budou podle ní chovat stejně, jako se pohybuje tráva ve větru.

Výklad jednotlivých linií.

6. dole: Jde o bezprostřední rozjímání z dálky. Je tu ten, jehož vliv není chápán nižšími lidmi. To samo o sobě nemá význam. Ať lidé skutky moudrého chápou nebo ne, stejně jsou k jejich prospěchu. Ale pro výšestojícího je zahanbující přijímat vládnoucí vlivy bezmyšlenkovitě. Musí o nich uvažovat v souvislostech a snažit se je pochopit.

6. na druhém místě: Když se díváme škvírou dveří, máme jen nepatrný výhled. Díváme se zevnitř ven a proto vztahujeme všechno jen na sebe. Takto není možné vžít se do pocitů druhých. Možná to stačí pro ženu, která o světě nepotřebuje nic vědět. Pro muže, který se projevuje ve veřejném životě, to nestačí.

6. na třetím místě: Zde je místo přechodu. Nepozorujeme už věci zevnitř, ale pozornost obracíme zvenku k sobě, abychom získali směr pro svoje úvahy. Takto začneme uvažovat, přemýšlet, a tak se dostaneme k objektivitě. To znamená, že už nevidíme všechny věci jen z vlastního stanoviska. Sebepoznávání není jen zkoumání vlastních myšlenek, je to uvažování o jejich účinku na okolí. Jen jejich výsledek nás opravňuje k rozhodnutí, zda pokračovat nebo ustoupit.

6. na čtvrtém místě: Tady je člověk, který chápe tajemství, jak je možné získat pro říši blahobyt. Takový člověk patří na zodpovědné místo, ne však jako ten, kterým pohybujeme, ale jako samostatný činitel.

9. na pátém místě: Člověk, na kterého se lidé spoléhají, musí sám před sebou stále podstupovat kontrolu. Jen když na druhé působí blahodárně, dopřeje mu úvaha o vlastním životě uspokojení, že je bez chyb.

9. nahoře: Zatímco předešlá linie označuje člověka, který sám o sobě uvažuje, zde na nejvyšším místě je všechno osobní vyloučené. Zde naznačený mudrc se nachází mimo světové dění. Bez ohledu na cokoli včetně sebe posuzuje zákony života. Jako nejvyšší poznává, jak zůstat bez chyby.

21. Prokousat se

䷔ Hrom pod Ohněm

Prokousat se, bude mít úspěch. Dobře by bylo, kdyby zasáhl soud.

Když je spojení ohrožené, je nutné energicky zakročit. Jen je potřebné vědět, jak. Překážky samy od sebe nezmizí. Soud nebo trest jsou nutné na jejich odstranění. Být jen tvrdým, by bylo mnoho, být měkkým by bylo málo. Když spojíme obojí, dosáhneme správnou míru. I zákon používá trest, ale úměrný k velikosti provinění. Spravedlivý trest vyvolává v lidech respekt. Když jsou tresty nejasné a nehledí se na jejich vykonání, mravy se uvolní natolik, že se nedá ve společnosti žít.

Výklad jednotlivých linií.

9. dole: Při prvním provinění bývá trest lehký. Má to být jen varování, aby se dotyčný vzdal cesty zla.

6. na druhém místě: Jestliže potkáme těžkého hříšníka, v rozčilení trest trochu přeženeme. To příliš neškodí, protože i tak je trest spravedlivý.

6. na třetím místě: Někdo má vykonat trest, k čemuž nemá potřebnou moc ani právo. Trestaný se vzpouzí, a nejspíš tak vznikne jedovatá nenávist. Dotyčný se dostane do zahanbujícího postavení, ale protože to byl požadavek doby, nic strašného se nestane.

9. na čtvrtém místě: Je nutné potrestat silné protivníky, což je těžká a namáhavá práce. Podaří se to, jestliže máme tvrdost ocele a ostrost šípu. Jen ten, kdo zná tyto těžkosti a vydrží, může zdolat tuto úlohu.

6. na pátém místě: Máme nelehký, ale jasný případ. Vlastní povaha má sklon k dobrosrdečnosti a proto je nutné se vzchopit, aby člověk zůstal objektivní. Musí nám být jasné, že jsme převzali odpovědnost, jen tak se nedopustíme chyby.

9. nahoře: Jde tu o nepolepšitelného člověka. Zbytečně ho varujeme a jeho zatvrzelost mu přinese neštěstí. Hloupý soudí, že dobro v maličkostech nemá žádnou cenu. Že malé hříchy neškodí, si myslí tak dlouho, až jim přivykne. Tak se konto jeho viny stále zvětšuje, až se už nedá škrtnout.

22. Půvab

䷕ Oheň pod Horou

Půvab přináší úspěch. V malém lze něco podniknout.

Půvab není podstatou věci, je jenom její ozdoba. Proto je nutné používat ho jen střídmě. Když vůle mlčí, hlásí se svět obrazotvornosti, který je krásný a ušetřený boje o přežití. To je svět umění. Ale vůle se tím neuspokojí. Z tohoto zážitku vystřízlivíme a na krásu vzpomínáme jako na chvíli vytržení. Půvab sice zkrášluje a povznáší, ale neřeší důležité otázky. K tomu je potřeba více vážnosti.

Výklad jednotlivých linií.

9. dole: Nacházíme se v podřízeném postavení a jen s námahou můžeme pokračovat. Objeví se příležitost ne úplně férově získat výhodu. Ale člověk zaměřený vnitřně odmítne takovou výhodu. Zdá se mu vznešenější jít pěšky, než neprávem sedět v kočáře.

6. na druhém místě: Jako vousy muže nejsou samostatnou věcí, ale jeho ozdobou, a míra péče o ně ukazuje na míru jeho ješitnosti, stejně tak vnější tvar všeho je potřebné považovat pouze za průvodní jev vnitřního bytí.

9. na třetím místě: Nalézáme se ve velmi půvabném a pohodlném rozpoložení. Tento půvab může sice zdobit, ale můžeme se v něm i utopit. Jen když se vnitřně držíš, budeš mít úspěch.

6. na čtvrtém místě: Zde jde o to, jestli hledat půvab vnějšího lesku nebo prostotu. Už v otázce se nalézá odpověď. I kdyby nás prostota v první chvíli zklamala, věrní přátelé nám přinesou klid a náhradu.

6. na pátém místě: Od lidí, kteří hledají jen krásu a luxus se vzdalujeme a vrátíme se do výšek samoty. Tam nalezneme člověka, kterého bychom chtěli za přítele. Ale toho, co můžeme nabídnout, je tak málo a ubohé, že se stydíme. Protože však nejde o vnější dary, ale o správné myšlení, půjde všechno dobře.

9. nahoře: Zde na nejvyšším stupni odložíme každou ozdobu. Největší půvab nejsou vnější ozdoby, ale prosté věcné myšlení.

23. Roztroušenost

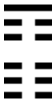

Země pod Horou

Roztroušenost znamená rozklad - hnití. Nedoporučuje se někam jít.

Je období, kdy se bezcharakterní dostávají do popředí a předcházející mocné a ušlechtilé odeženou do pozadí. Protože však nejde jen o machinace lidské, ale o úkazy doby, přinášejí podle božského zákona hojnost a prázdnotu. Pokud se chceme zachovat správně, je nejlepší být ticho a přizpůsobit se. To není zbabělost, když nic neděláme, ale moudrost. I ti nahoře si udrží své postavení jen častými a bohatými dary.

Výklad jednotlivých linií.

6. dole: Tajným podrýváním se nedobří snaží připravit ušlechtilého o místo. Věrní předešlého vládce budou napadáni zákeřností a jinými machinacemi až ke zničení. Situace je zlá, ale nemůžete dělat nic jiného, než čekat.

6. na druhém místě: Moc hrubiánů roste a s tím i nebezpečí pro naši osobu. V této nebezpečné situaci, když nám nikdo nepomůže ani svrchu ani zespoda, je potřebné být opatrný. Je nutné se přizpůsobit době a včas se vyhnout. Byla by to naše zkáza, kdybychom neoblomně hájili svoje stanovisko.

6. na třetím místě: Nalézáme se uprostřed zlého okolí, s kterým nás spojují i vnější okolnosti. Člověk by ztratil vnitřní sílu, kdyby neměl spojení s výše postavenou osobou. Do určité míry se takto může osvobodit od svého zlého okolí. Dostane se s ním sice do sporu, ale nebude to chyba.

6. na čtvrtém místě: Neštěstí je už na nejvyšším bodu a nedá se už odvrátit. Týká se to i vlastního těla.

6. na pátém místě: Konečně převrat. Tma se už nevzpírá světlému principu, ale poddá se jeho vedení. Tím, že se nízký dobrovolně podvolí ušlechtilému, najde svoje štěstí a ušlechtilý nalezne svoje právo. A všechno dobře dopadne.

9. nahoře: Je dosažený konec roztříštěnosti. Když se neštěstí vyzuřilo, vrátí se znovu úspěch. Ušlechtilý dosáhne vlivu a moci. Na nedobrém se pomstí jeho zloba. Je to zákon přírody. Zlo není zkázou jen pro dobrého, ale zničí i samo sebe ve svých důsledcích. Nedobrému se daří nejlépe, když ho ušlechtilý drží na uzdě.

24. Návrat

䷗ Hrom pod zemí

Návrat. Úspěch. Příchod a odchod bez chyby. Bezchybní přátelé. Sedmý den bude návrat. Je dobře, když máš kam jít.

Nic není možné zničit s konečnou platností. Všechno se pohybuje v kruhu. Není potřebné nic přehánět. Po době rozpadu přijde nový obrat. Jde o pohyb, který je celkem přirozený, protože vychází sám ze sebe. Zbavíme se starého, zavedeme nové. Stejně myslící se setkají. Všechno se děje veřejně, odpovídá to době, a proto se vylučují egoistické záměry. Ještě jde jen o začátek, proto je nutné udržet klid, abychom předčasně nevyplýtvali sílu. Dotýká se to všech okolností, jako je zdraví po nemoci, porozumění po rozdvojení. Vždy je nutné postupovat opatrně a něžně, aby se návrat podařil.

Výklad jednotlivých linií.

9. dole: Není možné se vyhnout malým odbočením od dobra, jen je nutné vědět, kdy se zastavit, aby člověk nezašel příliš daleko. Hlavně při vytváření charakteru je to důležité. Každou špatnou myšlenku je nutné vytlačit dříve, než se usadí. Tak nebudeme ničeho litovat a všechno bude dobré.

6. na druhém místě: Návrat je vždy věcí rozhodnutí a předpokládá sebeovládání. Půjde to lépe, když se nacházíme v dobré společnosti. Dokážeme-li následovat ty hodnotnější, přinese nám to úspěch.

6. na třetím místě: Jsou lidé nestálí, kteří potřebují neustálou změnu. Velké nebezpečí je v tom, že ač bychom se k dobrému chtěli přimknout, stále se od dobrého vzdalujeme, protože se neumíme ovládat. Protože se ale zlo tímto způsobem nemůže definitivně upevnit, je přece naděje, že se chyby zbavíme.

6. na čtvrtém místě: Nacházíme se v špatné společnosti, ale máme vztah k silnému a dobrému příteli, takže špatnou společnost opustíme. Je to chvályhodné.

6. na pátém místě: Když už jednou došlo ke změně, nemáme hledat laciné výmluvy a vnitřně je přijmout. Když jsme udělali chybu, je nutné ji přiznat. To je cesta, které nikdo nebude litovat.

6. nahoře: Když nevystihneme pravou dobu návratu, stane se neštěstí. Toto neštěstí souvisí s naším nesprávným postojem ke světovému dění. Propadli jsme osudu a už není návratu.

25. Nevinnost (právě to nečekané)

Hrom pod Nebem

Když někdo nemá pravdu, přinese mu to neštěstí. Doporučuje se vůbec nic nepodnikat.

Člověk je v podstatě dobrý. Jestliže se odevzdá dobru, získá nevinnost, která instinktivně dělá to správné. Těm ostatním přinese jejich neuvážený čin jen neštěstí. Mistr Kung Tse říká: „Kdo se odtahuje od nevinnosti, kam se dostane? Požehnání, souhlas a vůle nebes je nutná v jeho činech.“ Podobně to dělají i dobří mocnáři. Vnitřním bohatstvím se v pravou dobu starají o život, o kulturu a o vše, co s tím souvisí.

Výklad jednotlivých linií.

9. dole: První hnutí srdce bývá vždy dobré, takže jej můžeme poslechnout s jistotou, že naplníme svůj úmysl.

6. na druhém místě: Při setí nemáme myslet na žně. Když děláme práci pro ni samu, jak to vyžaduje doba a čas, a nešilháme po úspěchu, potom se všechno, co děláme, daří a má štěstí.

6. na třetím místě: Někdy se dostaneme do nezaslouženého neštěstí, které způsobili jiní. Právě proto při každém konání máme dbát na správnou dobu.

9. na čtvrtém místě: Co nám doopravdy patří, o to nemůžeme přijít a nemusíme si dělat starosti. Starosti si musíme dělat, abychom zůstali věrní sami sobě a neposlouchali jiné.

9. na pátém místě: Když nás zvenčí potká nečekané naštěstí, které nemá kořeny v nás, nemáme sahat po vnitřních prostředcích na jeho odstranění, ale nechat věci běžet, protože se to samo od sebe napraví.

9. nahoře: Když se nacházíme v situaci, kdy necítíme žádný vývoj, máme bez vedlejších myšlenek s klidem čekat. Kdybychom konali neuváženě ve snaze osud zlepšit, nedostaví se úspěch.

26. Velká síla krotitele

Nebe pod Horou

Doporučuje se vydržet. Nejíst doma přináší úspěch. Jen denní sebekontrolou si udržíme sílu na úrovni.

V klidné době nám pomáhá síla zvyku, abychom si udrželi pořádek. Ale v časech neklidných zvítězí moc osobnosti. Protože mocnáři pověřují zmocněnce vedením, je lépe přijmout zaměstnání a tak si vydělávat. Nacházíme se v souladu s nebem, takže se nám podaří i těžké a nebezpečné úkoly. V slovech a činech minulosti je ukrytý poklad, který můžeme použít na upevnění a posílení vlastního charakteru. Ale jen tehdy, když se nespokojíme s historickými vědomostmi, ale obrátíme je ve skutek.

Výklad jednotlivých linií.

9. dole: Chtěli bychom rychle kupředu, ale překážky našich vlastních poměrů nás zdržují. Kdybychom chtěli pokrok vynutit, přineslo by to neštěstí. Bude lépe čekat, dokud si nasbírané síly samy neprorazí východ.

9. na druhém místě: I tady nemůžeme dopředu, ale čekáme a sbíráme sílu k energickému zásahu.

9. na třetím místě: Překážky zmizely a my stojíme v souladu s mocnou vůlí, která jde tím samým směrem. Letíme dopředu jako kůň, který následuje předního. Ještě však hrozí nebezpečí, na které nesmíme zapomenout a nesmíme si dát vzít víru. Musíme myslet současně na dvě věci: jak se dostat kupředu a jak se chránit proti nečekanému útoku. Je dobře mít pevný cíl, za kterým jdeme.

6. na čtvrtém místě: Jen bráníme-li divokosti dříve, ještě než dorostla do plné síly, můžeme mít úspěch.

6. na pátém místě: Zub tygra je nebezpečný, ale když změníme povahu tygra, své nebezpečí ztratí. Zub tedy sám o sobě nebezpečný není. I u lidí není nutné bojovat přímo proti jejich divokosti, ale je lépe odstranit její příčiny.

9. nahoře: Doba překážek pominula, nasbíraná síla si vytvoří cestu a má velký úspěch.

27. Koutky úst - výživa

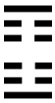

Hrom pod Horou

Sleduj výživu a to, co jíš.

Když chceš někoho poznat, dívej se, komu a čemu věnuje svoji náklonnost, které stránky své osobnosti pěstuje a vyživuje. Z toho poznáš, které považuje za nejdůležitější. Tělo i osobnost mají ušlechtilé i méně ušlechtilé části. Aby se podařilo něco důležitého, nesmíme to ušlechtilé zanedbat nebo poškodit. Kdo pěstuje své méně důležité části, je méně ušlechtilý. Snaživý člověk pěstuje ušlechtilé.

Výklad jednotlivých linií.

9. dole: Mohli bychom žít celkem dobře a nezávisle. Ale zříkáme se vnitřní samostatnosti a plni závisti se díváme na jiné, kteří to navenek mají lepší. Tato nízká závist je politováníhodná.

6. na druhém místě: O svou výživu se musíme starat sami. Když se necháme živit, je to nedůstojné a neodpovídá to přírodě. Po delším čase přijde neštěstí.

6. na třetím místě: Kdo hledá potravu, která nevyživuje, namáhá se marně a zahyne v touze po požitku.

6. na čtvrtém místě: Vysocepostavený člověk by se rád ukázal v dobrém světle. Neumí to a hledá pomocníky. Pokud se nestará jen o sebe, ale o veřejnost, není jeho horlivost chybou.

6. na pátém místě: Jsme si vědomi nedostatku. Měli bychom se starat o výživu lidí, ale nemáme na to sílu. Musíme hledat radu a pomoc u duševně vyspělého, ale vzhledem nenápadného. Potom máme úspěch. Tuto závislost si musíme uvědomit a postavit ji do popředí.

9. nahoře: Jde o člověka vznešeného, který se stará o všechno, co je důležité pro výživu druhých. Je to veliká zodpovědnost. Pokud si je toho vědom, bude mít úspěch a může dělat velké věci. Bude to štěstí pro něj i pro ostatní.

28. Velká převaha

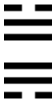

Vítr pod Jezerem

Trámy se prohýbají. Bylo by dobře mít kam jít. Jinak úspěch.

Mimořádná doba velké převahy potřebuje i mimořádná pravidla na zdolání, protože sama je vyjímkou doby. Musíme myslet podle možností, najít přechod, konat - to slibuje úspěch. Silné je v převaze, takže se nalézá uprostřed, a proto není potřeba obávat se zvratu, revoluce. Násilím tu ničeho nedosáhneme. Úvahou musíme pochopit situaci a najít z ní východisko. K tomu je třeba velkého soustředění. Snaživý se netrápí, ani když je sám, a nezoufá, když se musí zříci svého světa.

Výklad jednotlivých linií.

6. dole: Když chceme těžký a vzácný předmět postavit na zem, podložíme pod něj něco, aby se nerozbil. Právě takovou opatrnost potřebujeme, když chceme něco začít v těžkých časech. Tato opatrnost může vypadat jako přehnaná, ale není to chyba. Každá mimořádná činnost se podaří jen tehdy, když jsme na začátku dost opatrní.

9. na druhém místě: Když si starší muž vezme mladé děvče za ženu, může to jít dobře, přestože je to mimořádná situace. V mimořádných časech je nutné se přiklonit k nižšímu, protože jen tady je ještě možnost obnovy.

9. na třetím místě: Jde o osobu, která chce v mimořádné době vyniknout. Neposlouchá žádnou radu, proto jí není nikdo ochotný pomoci. Tak roste zátěž a trámy se ohnou nebo zlomí. Svévole v nebezpečné době jen ještě urychluje pád.

9. na čtvrtém místě: Odpovědnému člověku s dobrými vztahy směrem dolů se podaří stát se pánem situace. Kdyby svoje vztahy zneužil, aby pro sebe získal moc a úspěch, místo aby myslel na záchranu celku, bylo by to zahanbující.

9. na pátém místě: Starší paní se ještě jednou vdá, ale všechno zůstane sterilní. Přestože se všechno dělá čestně, je to přece jen zvláštní. Když v těžkých dobách myslí člověk jen na svoje vztahy nahoru, místo aby hledal zapojení dole, vznikne neudržitelný vztah.

6. nahoře: Mimořádnost tu vystoupila na nejvyšší míru. Jsme odvážní a chceme svou úlohu za každých okolností zvládnout. Dostaneme se do nebezpečí, jako kdyby nás zalila voda. Jestliže půjde o život, nebude chybou prosazovat dobro a spravedlnost. Jsou důležitější věci než život.

29. Nedohledno

☵☵ Voda pod Vodou

Opakované nedohledno. Jen když budeš upřímný, budeš mír v srdci úspěch. Takto cestuje ušlechtilý v trvalé ctnosti.

Jde o objektivní nebezpečí, na které je nutné si zvyknout, nikoli o subjektivní dojem nebezpečí. Ten objektivně znamená šílenou odvahu nebo zákeřnost. Opakováním nebezpečí si na něj zvykneme a jestliže za všech okolností zůstaneme sobě věrni, způsobí to, že ve svém srdci toto rozpoložení pochopíme. Když jsme se tak stali pány situace, podaří se nám, že vnější konání bude mít úspěch. Právě v nebezpečí musíme být důkladní, abychom z něj vyvázli a nezahynuli.

Výklad jednotlivých linií.

6. dole: Stálé nebezpečí způsobí, že přejde do vlastní bytosti a tak si zvykneme na zlo. Tím ztratíme správnou cestu a výsledkem je nehoda.

9. na druhém místě: Uprostřed nebezpečí se nemáme pokoušet z něho ihned vyváznout. Nejdříve se musíme uklidnit, že nás nebezpečí nepřemohlo. Je nutné co nejklidněji uvažovat nad možnostmi, které doba poskytuje a spokojit se s málem, protože se nedá dosáhnout hned velkého úspěchu. Každý pramen je na začátku malý a chvíli trvá, než si najde svoji cestu.

6. na třetím místě: Každý krok, ať dopředu či dozadu, přináší nebezpečí. Není vyhnutí, konáním bychom klesli jen ještě hlouběji. Je možné a nutné jen čekat, dokud se nenajde východisko, i když je situace nepříjemná.

6. na čtvrtém místě: V časech zlých selhávají všechny normy a formality. Nikdo nás nedoporučí, takže se sami představíme a nemusíme se za to stydět, jestliže máme čestný úmysl vzájemně si pomáhat. Když chceme někoho v kritické situaci o něčem poučit, je nutné začít s tím, co je snadno pochopitelné, a teprve potom postupovat dál.

9. na pátém místě: Nebezpečí vzniká tím, že šplháme příliš vysoko. Jako se voda nemůže dostat nad okraj své nádoby, tak i my musíme postupovat jenom pod svým okrajem. Nedokážeme toho nijak moc, ale hlavně, že se dostaneme z nebezpečí.

6. nahoře: Člověk, který v nebezpečí ztratil správnou cestu a zůstává nepolepšitelně zapletený do svých hříchů, nemá naději na záchranu. Je jako zločinec, který si v žaláři ještě nasadí okovy.

30. Oheň

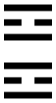

Oheň pod Ohněm

Oheň či světlo se zdvíhá dvakrát. Starost o krávu přináší úspěch.

Všechno svítící na tomto světě tvoří dvojici s tím, na co svítí. Lpí na tom, jako slunce a měsíc na nebi a jako tráva a stromy na zemi. Právě toto je důležité i pro spravedlivého člověka, protože tím uspořádává svět. Když se člověk drží dobra a harmonických sil, bude mít úspěch. Kráva je symbolem nejkrásnější poddajnosti. Když v sobě pěstuje člověk právě tuto poddajnost a dobrovolnou závislost, dosáhne jasnosti bez ostrosti a najde svoje místo ve světě.

Výklad jednotlivých linií.

9. dole: Když se rozednívá, vrátí se naše vztahy k světu a zavládne činorodost. Musíme si zachovat vnitřní soustředění a nesmíme se dát strhnout shonem světa. Jestliže jsme vážní a soustředění, uchováme si jasnost při rozlišování dojmů, které na nás útočí. Právě tento začátek je důležitý, protože v něm jsou kořeny všeho.

6. na druhém místě: Dosáhli jsme poledne, slunce svítí v plném jasu. Tento jas je obrazem kultury a umění, jejichž největší harmonie spočívá v mírnosti.

9. na třetím místě: Zde je konec dne. Připomíná nám pominutelnost světa. V krajní nesvobodě se lidé stávají nesvobodní i vnitřně. Buď je jim pominutelnost důvodem k rozpustilé veselosti, nebo se rmoutí a smutkem si kazí blížící se stáří. Obojí je zlé. Snaživý pěstuje svou osobnost, čeká na svůj osud a tím jej upevňuje.

9. na čtvrtém místě: Jas rozumu má své kořeny v životě, ale tento jas může život i strávit. Rozčilený a vzrušený charakter zažije rychlý vzestup, ale chybí mu výdrž. Za těchto okolností je jistě špatné, když se tomu poddáme a vzplaneme jako sláma.

6. na pátém místě: Tady je vrchol života. Bez varování bychom v tomto postavení shořeli jako plamen. Namísto toho se vzdáme strachu i naděje a poznáme marnost všech věcí. Raději se postaráme o to, aby se ze smutku stal náš vlastní jas. Jde o důležitý životní obrat, nikoli o přechodnou náladu.

9. nahoře: Účelem potrestání je výchova, nikoli slepá pomsta. Je nutné vyléčit kořen zla. V státním zřízení musíme odstranit autory zla, ale jejich spolubojovníky je nutné zachránit. Při vlastní výchově se musíme zbavit jen návyků špatných, ty neškodné je možné trpět. Velmi přísná askeze a velmi přísný trest nemají úspěch.

31. Působení

䷞ Hora pod Jezerem

Doporučuje se vydržet. Vzít si dívku přinese úspěch.

Každý úspěch spočívá ve vzájemné přitažlivosti. Silný muž má brát ohled na slabé děvče. Dvoření se tak liší od svádění. Tato přitažlivost je přírodní zákon. Tak působí mudrc na lidi a svět najde svůj mír. Z různých přitažlivostí můžeme poznat postatu všech bytostí. Člověk by se měl držet níže a být přístupný dobrým radám. Kdo ví sám vždycky všechno nejlépe, tomu už nikdo neporadí.

Výklad jednotlivých linií.

6. dole: Myšlenka působení je už tady, ale není vidět, takže vnějšímu světu je lhostejná a nevede ani k dobru ani ke zlu.

6. na druhém místě: Působení samo nemůže ani dopředu ani dozadu, protože není svým pánem. Je nutné počkat, až někdo začne působit, a teprve potom konat. To je nejméně škodlivé.

9. na třetím místě: Každá nálada srdce vyvolává podnět. Ale když se dáme hnát náladou, může to vést ke studu. Zde jde o trojí možnost. Nesmíme běhat za lidmi, na které chceme působit. Nesmíme se nechat hnát náladami svého zaměstnavatele. Nesmíme omezovat žádné svobody, hovíme-li pohnutkám svého srdce.

9. na čtvrtém místě: Tady promluvilo srdce. Tyto podněty jsou důležité. Musíme dát pozor, aby vliv zůstal stálý a dobrý. Toho nebudeme litovat. Lidé, kteří jsou schopni vnímat záchvěvy ducha, budou tímto ovlivněni. Vliv na jiné nesmí být na nich vynucený, neboť to by vztah otrávilo. Omezíme naše působení jenom na ty, na kterých nám záleží.

9. na pátém místě: Tomu, co se děje v hloubce podvědomí člověka, tomu se nedá zabránit. Tím také nelze ovlivňovat vnější svět. Není však nutné toho litovat.

6. nahoře: Nejslabším způsobem ovlivňování je prázdné tlachání. Nejde o nic skutečného, proto i působení zůstane bezvýznamné.

32. Trvání

䷟ Vítr pod Hromem

Hrom a vítr jsou obrazem trvalosti. Ušlechtilý nezmění směr a zůstane pevný.

Trvalost není stav klidu, protože zůstat stát znamená zůstat vzadu. Jde o pohyb podle pevných základů. Po každém konci následuje nový začátek jako při výdechu a nádechu. I roční období mají pevné zákony změny a tak i ušlechtilý musí mít pevný cíl na své cestě. Všechno se s dobou mění a odchází. Trvalým zůstává jen směr. Vnitřní zákon bytosti, který určuje její konání. Vydržet na své cestě přinese úspěch. Protože cesta je kruh, následuje po každém konci začátek. Pohyb plodí klid, je to rytmus dění. U lidí je to manželství. Muž se pohybuje navenek, žena udržuje klid vevnitř.

Výklad jednotlivých linií.

6. dole: Jen prací a starostlivým přemýšlením vytvoříme něco trvalého. Ten, kdo najednou žádá mnoho, přehání, a proto se mu nic nepovede.

9. na druhém místě: Situace je mimořádná. Síla charakteru je mocnější, než jeho možnosti. Je tu možnost, že se dáme strhnout k něčemu, co přesahuje naše síly. Ale podaří se nám vnitřní sílu zvládnout, takže se vyhneme všemu, co by bylo příliš. Nebudeme muset litovat.

9. na třetím místě: Když nás nálady ženou sem a tam, ztratíme vnitřní pevnost. Naše vnitřní slabost přináší trapné zážitky nejčastěji odtud, odkud je nejméně čekáme. Nepřichází z vnějšího světa, spíš z vlastního neklidu.

9. na čtvrtém místě: Jestliže čekáme na zvěř tam, kde není, nedostaneme se k výstřelu. Nestačí se jen dívat. Nebudeme-li hledat na správném místě, nenajdeme.

6. na pátém místě: Žena se má držet svého muže, ale muž své povinnosti. Žena se má držet zvyků, ale muž má být pohyblivý a přizpůsobivý.

6. nahoře: Jsou lidé, kteří se neumějí zklidnit, jsou stále rozdvojení. Tato rozdvojenost zabraňuje nejenom každé důkladnosti, ale může se stát i nebezpečím, když vládne na rozhodujícím místě.

33. Ústup

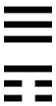

Hora pod Nebem

Ústup znamená získat čas nebo prostor. Není to vynucený útěk slabocha, ale dobrovolný ústup silného. Nepříznivé síly získávají pro sebe příznivou dobu. Místo zoufalého boje tedy včas připravíme ústup. Úspěch spočívá v tom, že ústup provedeme správně. Své pozice neopustíme jen tak, ztěžujeme protivníkův postup tím, že ještě na všeličem trváme. Tímto způsobem už při ústupu připravujeme převrat. Tak se má vlastně zachovat ušlechtilý k nehodnému. Duševně se od něj distancuje. Ne, že by ho nenáviděl, protože nenávist je vnitřní účast a tudíž spojení s nenáviděným, ale svou sílu ukáže tak, že odměřeností ho přivede k mlčení.

Výklad jednotlivých linií.

6. dole: Při ústupu je výhodné být vpředu. Tady jsme vzadu, v bezprostředním styku s nepřítelem. To je nebezpečné, není vhodné něco podnikat. Pokud nic neděláme, vyhneme se snadněji nebezpečí.

6. na druhém místě: Zatímco se ušlechtilý stáhl a nehodní se tisknou za ním, jde o nehodného, který se tak drží ušlechtilého, že ten se ho nemůže zbavit. Protože však chce pravdu a má pevnou vůli, dosáhne svého cíle.

9. na třetím místě: Když nastala doba stáhnout se, ale druzí nás zdržují a omezují v svobodě konání, je jediné východisko, že těch, kteří nás zdržují, použijeme pro svoje úmysly. Tak si udržíme iniciativu a nedostaneme se pod jejich nadvládu. I když je to východisko, radostné to není.

9. na čtvrtém místě: Ušlechtilý se při ústupu rád a vděčně rozloučí. Vnitřně mu to udělá dobře a nemusí si dělat násilí. Nehodný, od kterého ustupuje, bude tím trpět, protože bez vedení ušlechtilého zahyne.

9. na pátém místě: Je to věc ušlechtilého, zvolit správnou cestu a dobu ústupu tak, že se vyhne nepříjemným rozhovorům a všechno proběhne přátelským způsobem. Je nutná bezpodmínečná pevnost rozhodnutí, aby nás jiné úvahy nezmátly.

9. nahoře: Všechno je jasné. Naše rozhodnutí je pevné. Můžeme svobodně odejít a naše cesta je jasná. Náš vnitřní postoj je jasný a veselý, a bez dlouhého uvažování zvolíme to správné. Taková jasná cesta může být jen správná.

34. Moc Velikého

䷡ Nebe pod Hromem

Hrom na nebi je obraz moci Velikého. Ušlechtilý se nedá cestou, která není spravedlivá.

Jde o období, kdy se vnitřní hodnota dostane k moci. Je tu nebezpečí, že se na svoji moc spolehneme a zapomeneme na spravedlnost a na správný čas. Skutečně velká moc nevyústí v násilí, ale zůstane věrná zásadám pravdy a spravedlnosti. Když pochopíme, že velikost a spravedlnost musí zůstat nerozlučně spojené, tak pochopíme i pravý smysl světového dění. Proto se ušlechtilý v době Moci Velikého vyhne všemu, co neodpovídá pořádku a právu.

Výklad jednotlivých linií.

9. dole: Když má moc nehodný, vynucuje si pokrok násilím. To je neštěstí.

9. na druhém místě: Úspěch přichází s mocí. Překážky ustupují. Pozor na zpupnost, kterou neumíme ovládnout. Jen vnitřní rozvaha bez přehnaného nároku přinese zisk.

9. na třetím místě: Když zdůrazňujeme svou moc, nastanou zmatky. Nehodný má mnoho moci, ušlechtilý si je vědom nebezpečí a zřekne se v pravý čas použití své moci.

9. na čtvrtém místě: Tichá a soustavná práce odstraní všechny překážky. Překážky ustoupí a nemusíme litovat, protože jsme svou moc nepoužili přehnaně. Moc není nutné ukazovat navenek, i když má velké účinky. Čím méně moc ukazujeme navenek, tím mocněji působí.

6. na pátém místě: Zde už nejsou překážky. Můžeme odložit bojovnost a nebudeme litovat.

6. nahoře: Když zajdeme příliš daleko, dojdeme k místu, kde se nedá jít ani dopředu, ani dozadu a všechno se jen zamotá. Svévolí se dostaneme do nepřekonatelných těžkostí. Když se naopak zklidníme a věc uznáme, může všechno časem dobře dopadnout.

35. Pokrok

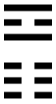

Země pod Ohněm

Mnoho koní. Jednoho dne tě přijmou třikrát.

Člověk v závislém postavení podporuje pokrok. Tento člověk má vnitřní jas, nezneužije svou moc, ale pracuje ku prospěchu svého pána. Tento pán nežárlí, obdaruje ho a snaží se ho mít nablízku. Pravá podstata člověka je dobrá, ale vlivem Země se kazí, a proto potřebuje vedení, aby mohla zazářit v původním jasu.

Výklad jednotlivých linií.

6. dole: Není nám jasné, jestli v době pokroku nebudeme odmítnuti. Musíme trvat na své pravdě a nakonec to přinese úspěch. Důvěru si nemůžeme vynutit za všech okolností, nedejme se vydráždit a zůstaňme klidní a vyrovnaní.

6. na druhém místě: Nedaří se nám, nemůžeme se dostat k osobě na vedoucím místě, ke které máme vztah. Jsme smutní, ale když vydržíme, zažijeme od této osoby velké štěstí.

6. na třetím místě: Něco se nedaří, ale s pomocí spolupracovníků se dostaneme nahoru. Sami bychom se nedokázali prosadit.

9. na čtvrtém místě: Silní lidé se v době pokroku - konjunktury lehce obohatí. Ale takové konání přinese časem neštěstí.

6. na pátém místě: V období pokroku se nacházíme na rozhodujícím místě, jsme zdrženliví a laskaví. Mohli bychom si vyčítat, že dost energicky nevyužíváme přízně doby a neobohacujeme se. Zisk a ztráta jsou podřadné věci. Důležitější je zajistit si možnost úspěšného a požehnaného konání.

9. nahoře: Útočit můžeme jen na chyby vlastních lidí. Buďme si vědomi, že takový postup je vždy spojený s nebezpečím. Tím se vyhneme chybám a úmysl se nám podaří. Kdybychom útočili na cizí, přineslo by to nepříjemnosti.

36. Zatemnění světla

Oheň pod Zemí

Právě v bídě nezoufejme. Ušlechtilý žije takto: ukryje svůj jas a přece zůstane jasný.

Za nepříznivých okolností se nesmíme dát zdeptat. Zůstaňme vnitřně jasní a navenek se poddejme. Tímto způsobem a postojem se dá překonat i ta největší bída. Je pravdou, že musíme svoje světlo ukrýt, abychom přes všechny těžkosti mohli vydržet. V dobách temných musí být člověk dvojnásob opatrný a zdrženlivý. Přímým vystupováním bychom si vytvořili mocné nepřátele. Nemusíme se oddávat všem zvyklostem nepřítele, ale nesmíme je ani kritizovat. Také nemáme chtít všechno vědět. Není nutné se všeho dotýkat nebo vyzvídat.

Výklad jednotlivých linií.

9. dole: Člověk by se přenesl přes všechny překážky, ale narazí na nepřátelský osud. Vyhneme se a stáhneme. Když chceme zůstat věrni svým zásadám bez kompromisů, dostaneme se do těžkostí. Přitom máme pevný cíl, i když lidé, u nichž dlíme, to nechápou. Dokonce se nad námi pohoršují.

6. na druhém místě: Zde je pán světla na podřízeném místě. Pán temna ho zraňuje. Zranění není životu nebezpečné, ale zákeřné. Záchrana je možná. Dotyčný nemyslí na sebe, ale na záchranu druhých, kteří jsou také v ohrožení. Pokusí se zachránit, co se zachránit dá a v tom je jeho spása.

9. na třetím místě: Zatímco se ušlechtilý snaží zachránit, co se dá, narazí na toho, který způsobuje nezdar a teprve nyní ho pozná. To je začátek vítězství. Při ostraňování nepořádku však není dobré pokračovat prudce, protože ten už trval příliš dlouho.

6. na čtvrtém místě: Nacházíme se v blízkosti hlavy temna, takže se dozvíme největší tajemství. Zjistíme, že s nápravou není možné počítat, takže nám zůstává jenom odchod. Místo nezdaru se nám podaří opustit ještě včas, takže není všechno ztraceno.

6. na pátém místě: Jestliže však v době nebezpečí nemůžeme opustit svoje místo, musíme zůstat ve svém nitru skutečně neporazitelní a navenek musíme být dvojnásob opatrní, abychom se vyhnuli nebezpečí.

6. nahoře: Zde jsme dosáhli vrcholu temna, ale tím i jeho konce. Zlo musí padnout v té chvíli, kdy porazilo dobro, protože tím se jeho síla zcela vyčerpala.

37. Rodina

䷤ Oheň pod Větrem

Důležitá je zde vytrvalost ženy. Základem rodiny jsou vztahy mezi mužem a ženou. Místo ženy je uvnitř, místo muže venku. To odpovídá přírodním zákonům.

V rodině je potřebná pevná autorita - to jsou rodiče. Když je rodina v pořádku, i vztahy všech mezi sebou jsou v pořádku. Rodina je zárodečná buňka lidstva, základ všech morálních povinností skrze přirozenou náklonnost. Účinek zde musí přecházet od vlastní osoby na druhé. Abychom byli schopni takového působení, musí mít slova sílu. Jen když slova spočívají na něčem opravdovém a věcně a jasně se vztahují na určité poměry, mohou mít účinek. Všeobecné řeči a napomínání jsou bezcenné. Slova musíme podepřít vlastním chováním, které s nimi musí být v souladu. Jen takové pevné chování pak může zapůsobit na druhé tak, že jej napodobí. Jestliže naše slova a skutky nejsou v souladu, nemůžeme mít úspěch.

Výklad jednotlivých linií.

9. dole: Rodina musí být pevná jednotka. Od začátku musí být děti zvyklé na pevný pořádek. Dřív, než naroste jejich vůle. Jestliže začneme pozdě a vůle dětí je už zhýčkaná, narazíme na velký odpor jejich nálad a vášní. A tehdy budeme litovat. I tehdy, kdy začneme s výchovou včas, dochází k nedorozuměním, ale v soužití se tomu nevyhneme. Rychle to přejde a všechno se dá zase do pořádku. Je velmi těžké lámat dětskou umíněnost.

6. na druhém místě: Žena se má řídit vůlí pána domu - otce, manžela nebo dospělého syna. Její postavení v domě je velmi důležité. Je osou společenského a náboženského života rodiny. Správné postavení ženy přináší úspěch celé rodině. Tento znak všeobecně znamená nedělat nic násilím, soustředit se na vlastní povinnosti.

9. na třetím místě: V rodině má vládnout správný poměr mezi tvrdostí a povolností. Velké přísnosti k vlastní krvi budeme litovat. Nejsprávnější je přidělit každému okruh jeho povinností, oprostřed něhož má úplnou svobodu. V případě pochybností je lepší přísnost, protože udrží v rodině disciplínu, než velká slabost, která přivolá ostudu.

6. na čtvrtém místě: Blahobat rodiny závisí na tom, zda žena udrží příjmy a výdaje v souladu. To přináší úspěch. I ve veřejném životě myslíme na věrného správce, který se přiměřeně stará o veřejné blaho.

9. na pátém místě: Král je obrazem vnitřně bohatého člověka. Nejde o to, abychom se ho báli, ale celá rodina může mít k němu důvěru, protože zde vládne láska. Z jeho bytosti vychází správný vliv.

9. nahoře: Pořádek v rodině je závislý na hlavě rodiny. Vychází-li z něj vnitřní pravda, půjde všechno dobře. Ve vedoucím postavení musíme brát odpovědnost na sebe.

38. Protiklad

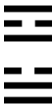

Jezero pod Ohněm

V malých věcech úspěch. V pospolitosti je nutné zachovat svou zvláštnost.

Když lidé žijí v protikladech a v odcizení, není možné vytvořit společné dílo. Není vhodné postupovat tvrdě, tím by se protiklad ještě zvětšil, ale je třeba omezit se na postupné působení v malém. Zde je ještě možné očekávat úspěch, protože protiklad ještě nevylučuje dorozumění. Protiklad má i své dobré stránky, protože jenom z protikladů vzniká život a jeho rozmanitost, která přináší světu pořádek. Oheň a voda se nikdy nesmíchají. Ušlechtilý si má uchovat svou přirozenost i ve styku s jinak smýšlejícími lidmi.

Výklad jednotlivých linií.

9. dole: Když vzniká protiklad, nesmíme násilím vynucovat jednotu, protože bychom dosáhli opaku. Necháme-li jej konat, vrátí se nám člověk, který k nám sice patří, ale následkem nedorozumění se s námi rozešel,. Na druhé straně musíme být opatrní, když se k nám tisknou lidé, kteří k nám nepatří. Nesmíme je odbýt násilím, protože tím by vzniklo nepřátelství, takže je raději pouze trpíme. Sami se potom stáhnou.

9. na druhém místě: Někdy se stává, že se lidé, kteří k sobě patří, nemohou k sobě korektním způsobem dostat. Je tedy lépe se nad konvence povznést, jestliže je tu vnitřní spolupatřičnost.

6. na třetím místě: Někdy máme pocit, že se všechno proti nám spřáhlo. Nemůžeme se pohnout, každý nás zraňuje a nadává nám. Nesmíme se dát zmást, i přes všechny protiklady se musíme držet těch, s kterými patříme dohromady. I přes zlé začátky tak bude dobrý konec.

9. na čtvrtém místě: Když se nalézáme ve společnosti, kde se cítíme cizí, staneme se osamocenými. Narazíme-li zde na člověka, kterému můžeme důvěřovat, překonáme toto nebezpečí.

6. na pátém místě: Najdeme člověka, kterého zpočátku v tomto všeobecném odcizení zneužíváme, ale on se dostane přes všechna nedorozumění. Je naší povinností jít mu vstříc a spolupracovat s ním.

9. nahoře: Tady je osamění způsobené vnitřním stavem. Zavrhujeme nejlepší přátele a už se snažíme obhajovat se. Nakonec však poznáme svůj omyl a pochopíme, že druzí přicházejí s nejlepšími úmysly. Napětí se uvolní a protiklad se obrátí v opak.

39. Překážka

䷦ Hora pod Vodou

Pokračovat je nebezpečné, vrátit se nemožné. Vzadu nepřekročitelná hora, vpředu propast.

Proti nebezpečí, které nemůžeme přímo překonat, je moudré zůstat stát a stáhnout se. Je to jen příprava na překonání nebezpečí. Je nutné se spojit se stejně smýšlejícími a podřídit se vedení člověka, který je na úrovni situace. Tak se zbavíme překážek. Ale rozumně uvažovat musíme právě tehdy, když zdánlivě odbočíme od cíle. Překážky, které netrvají dlouho, použijeme na vytváření vlastního charakteru, protože nás nutí o sobě přemýšlet. Zatímco nehodný vidí chybu v druhých, ušlechtilý hledá chybu v sobě, takže vnější překážka je příčinou jeho vlastního obohacení.

Výklad jednotlivých linií.

6. dole: Když stojíme proti překážce, musíme přemýšlet, jak se jí nejlépe vyhnout. Nesmíme jít slepě dopředu, ale musíme se stáhnout, ne abychom se vzdali bez boje, ale abychom vystihli správnou dobu konání.

6. na druhém místě: Pokud nemůžeme rozhodovat sami, ale ve službě vyšší věci musíme překážku obejít nebo překonat cestou menšího odporu, může se stát, že se ocitneme v nebezpečí, a do nebezpečí se také dostaneme. Udělejme to bez litování.

9. na třetím místě: Zde jde o otce rodiny. Kdyby chtěl jít lehkomyslně do nebezpečí, bylo by to nezodpovědné, protože jeho svěřenci by se sami nedostali dále. Raději ať tedy zůstane mezi nimi.

6. na čtvrtém místě: Člověk je v situaci, se kterou se neumí sám vyrovnat. Tady je přímá cesta nejkratší. Chceme-li dopředu jen vlastní silou a nenajdeme si potřebnou pomoc, pozdě poznáme, že bez nutných příprav ničeho nedosáhneme. Okolnosti, se kterými jsme počítali, nestačí. Je nutné se spojit se spolehlivými lidmi.

9. na pátém místě: Zde je spolehlivý člověk, který si poradí. Ten se nesmí těžkostem, jakkoliv velkým, vyhýbat. Jestliže je povolaný, síla jeho ducha je tak veliká, že lidé sami přicházejí pomáhat, on je schopný je zorganizovat a plánovanou spoluprací překonat všechny překážky.

6. nahoře: Někdo se zde už vypořádal se světským shonem. Když přijde čas překážek, je nejjednodušší svět opustit. Ale tato cesta je pro něj zavřená. Nesmí zůstat sám a svět ponechat jeho bídě. Povinnost ho ještě jednou zavolá do shonu, zkušenost a vnitřní svoboda mu umožní vytvořit něco velikého a to přinese úspěch. Je správné vidět velkého muže, který nám pomůže uskutečnit dílo záchrany.

40. Osvobození

䷧ Voda pod Hromem

Pohyb (konání) umožňuje vystoupit z kritické situace (osvobození)

Napětí se uvolňuje. Doba takového uvolňování působí podnětně a osvobozujícně na život. Ale vítězství nesmíme přehánět. Nesmíme jít dopředu víc, než je nutné. Když dosáhneme osvobození, musíme se vrátit k pořádku života, a to přinese úspěch. Je-li třeba zpracovat ještě nějaké resty, je nutné je vyřešit rychle, aby se věci zbytečně neprotahovaly. Podobně se ušlechtilý vypořádá s chybami lidí, které vyvolávají stavy napětí. Neúmylsné chyby přehlédne, úmyslné odpustí. Všechno, co se vyjasní, osvobozuje.

Výklad jednotlivých linií.

6. dole: Překážky už máme za sebou. V klidu se zotavujeme. Zachováváme ticho, to je nejsprávnější.

9. na druhém místě: Překážky ve veřejném životě způsobují lichotníci, kteří by rádi vládce ovlivnili. Je nutné je odstranit dřív, než nastoupí osvobození. Boj však není nutné vést křivým způsobem. Když se mu věnujeme z celého srdce, tak se vnitřní přímost stane zbraní proti lži a falši.

6. na třetím místě: Někdo se z chudých poměrů vyšvihl. Chce žít pohodlně, ale ničemu nerozumí, tím přiláká lupiče a dostane se do ostudy. Kung Tse o tom říká: Když je někdo drzý směrem nahoru a tvrdý směrem dolů, napadnou ho. Nedbalost způsobí, že zloděj krade. Když se děvče nápadně zdobí, přiláká svůdce.

9. na čtvrtém místě: V době klidu se stává, že nehodní se přilepí na výše postaveného a udělají se nepostradatelnými. Když se blíží doba osvobození, je nutné se zbavit známostí, se kterými nemáme vnitřně nic společného. Jinak vzbudíme nedůvěru u svých přátel, kterým můžeme důvěřovat.

6. na pátém místě: Doba osvobození potřebuje vnitřní rozhodnutí. Zákazy a vnějšími prostředky není možné se zbavit nehodných. Nejdříve se jich musíme zbavit vnitřně. Až to zpozorují, sami odejdou.

6. nahoře: Když je nehodný ve vysokém postavení a zabraňuje osvobození a vývoji, zatvrzelý svou zlovolností, je nutné ho odstranit násilím. Jen je nutné vystihnout ten správný čas a odpovídající prostředky.

41. Úbytek

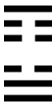

Jezero pod Horou

Úbytek spojený s pravdivostí přináší úspěch. Je však nutné něco udělat. Jak? Dva malé klíče vedou k oběti.

Úbytek neznamená vždy něco zlého. Množení a úbytek přicházejí, když nastane jejich čas. Chudobu nesmíme ukrývat prázdným předstíráním. Když taková doba vynese na povrch vnitřní pravdu, není nutné se stydět za prostotu, protože ona nám propůjčuje vnitřní sílu, s kterou můžeme něco dělat. I prostotou můžeme vyjádřit myšlení srdce. Na druhé straně se obraz svévole zvětší na zlost a vášeň a ty se potom vyvíjejí na úkor života. Zde musíme ubrat zlost i vášeň. Tímto ubíráním nižších duševních sil se obohacují hodnotnější stránky duše.

Výklad jednotlivých linií.

9. dole: Je správné a nesobecké, když splníme svou úlohu tak, že nasadíme své síly do služby jiným. Ale nedělejme si zásluhy. Když pomáháme člověku na vyšším místě, ten musí uvážit, kolik smí přijmout, aby si pomáhající neuškodil.

9. na druhém místě: Když chceme někomu sloužit, musíme být ušlechtilí a sebevědomí. Kdo se zahazuje, aby byl výše postavenému po vůli, škodí sobě a druhému nepomůže. Může sloužit druhému, jen jestliže tím neztrácí vlastní osobnost.

6. na třetím místě: Nejužší spojení je možné jen ve dvojici. Když jsou tři, jeden musí ustoupit. Jestliže zůstane sám, zaručeně si najde druha, který ho doplní.

6. na čtvrtém místě: Naše chyby zabraňují lidem, aby se k nám přiblížili. Naše okolí tyto chyby ještě zvětšuje. Když se nám podaří tyto chyby odstranit, osvobodíme přátele od vnitřního tlaku a tak se nám přiblíží.

6. na pátém místě: Jestliže je nám osudem určené štěstí, určitě přijde. Nemusíme se bát, protože je určené vyšší mocí.

9. nahoře: Jsou lidé, kteří jsou požehnáním pro celý svět. I když mají mnoho, nikoho tím neukracují. Vytrvalou a horlivou prací se dostaví úspěch a najdeme takové spolupracovníky, jaké potřebujeme. To, co vytváříme, není ohraničená soukromá výhoda, ale otevřená věc každému přístupná.

42. Zvelebování

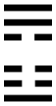

Hrom pod Větrem

Jestliže ušlechtilý vidí dobro, napodobí ho. Když má chyby, zbaví se jich.

Pravé vládnutí musí být služba, oběť vládnoucího, který zvelebuje lid. To vyvolá v lidu dobrou náladu a vděčnost. Když je lid svému vůdci nakloněný, dají se uskutečnit velké věci. V takové době je třeba čas dobře využít, protože doba zvelebování netrvá věčně. Když vidíme u jiných něco dobrého, je nutné to napodobit. Jestliže vidíme u sebe něco špatného, máme se toho zbavit, tak se zbavíme zla. To je nejlepší zvelebování osobnosti.

Výklad jednotlivých linií.

9. dole: Když nás shora povýší, musíme toho využít k tomu, abychom vykonali něco velikého. Když nebudeme sobci, způsobíme zdar.

6. na druhém místě: Aby mohlo nastat zvelebování, musíme být přístupni dobru. Zákonitě se pak zvelebování dostaví. Když je v souladu se zákony světa, nic mu v cestě nestojí. Tímto nečekaným štěstím se nesmíme stát lehkomyslnými, ale musíme si štěstí osvojit vnitřní sílou a stálostí.

6. na třetím místě: Doba zvelebování je tak mocná, že se všechno v dobré obrátí. Když jsme spravedliví, zbavíme se chyb a získáme takovou autoritu, že budeme mít velký vliv.

6. na čtvrtém místě: Mezi vůdcem a vedenými je potřebný zprostředkovatel. Musí to být nesobecká osobnost, která si z požehnání nic nepřivlastní a odevzdá vše těm, kterým to patří. Zprostředkovatel je důležitý v časech, kdy jde o velké a rozhodující věci pro budoucnost.

9. na pátém místě: Opravdová dobrota nehledá důstojenství a vděčnost, ale působí z vnitřní nutnosti. Cítí se odměněná tím, že je uznaná.

9. nahoře: Vládci, kteří se zřeknou chyb, obohatí lid. Kdyby to neučinili, ztratili by vliv a byli by brzy opuštění. Přitahovali by jen útoky. Smýšlení, které není v souladu s dobou, nutně přinese neúspěch.

43. Přelom

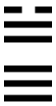

Nebe pod Jezerem

Je nutné obrátit se na příslušné místo podle pravdy. I vlastní lidi je nutné přesvědčit. Ale ne se zbraní v ruce.

Přelom znamená rozhodnost. Mocní se obracejí proti slabým. Je-li ve vedení třeba jen jeden nehodný, bude statečné utlačovat. I když má člověk jen jedinou vášeň, může mu zakalit mozek. V boji proti zlu nám pomohou čtyři pravidla:

1. Rozhodnost spočívá v jednotě síly a přátelství.
2. Kompromis se zlem není možný, ale ani vlastní chyby nesmíme zakrývat.
3. Boj nesmíme vést násilím. Budeme-li proti vlastním chybám bojovat přímo, temné síly zvítězí.
4. Nejlepší způsob, jak přemoci zlo, je energicky dělat dobro.

Kdo hromadí bohatství jen pro sebe a nemyslí na druhé, zle skončí. Ušlechtilý od samého začátku umí i trochu rozdávat. Při utváření svého vlastního charakteru neztvrdne ve svévoli a záleží mu na mínění druhých.

Výklad jednotlivých linií.

9. dole: Nejtěžší je vždy začátek. Je nutné si síly rozdělit a bojovat jen natolik, nakolik jsme si jisti úspěchem. Nečekaný protiúder by jinak mohl mít nedozírné následky.

9. na druhém místě: Nejdůležitější je být připraven. Rozhodnost musí být spojená s opatrností. Když jsme bdělí, ještě než se nebezpečí objeví, jsme proti němu obrněni, když přijde. Jestliže máme charakter, lidé se sami podrobují. Když zvítězí rozum, vášně ustoupí. Být uvážlivý a nezapomenout na výzbroj je správná cesta k jistotě.

9. na třetím místě: Věc je dvojznačná. Máme vztah k nehodnému člověku, zatímco ostatní jsou proti němu. Nemůžeme se postavit také proti němu, protože jsme na něm závislí. Musíme být pevně rozhodnuti a nezúčastňovat se nehorázností dotyčného. Protože ho nikdo nechápe, zůstane osamocený. On však stojí na svém a nezáleží mu na mínění druhých.

9. na čtvrtém místě: I při nepřekonatelných překážkách bychom chtěli něčeho dosáhnout. Kdybychom se zbavili svévole, mohlo by to dobře dopadnout. Ale tuto radu neposloucháme.

9. na pátém místě: Boj proti nehodnému na vysokém místě, ke kterému máme vztah, potřebuje pevné rozhodnutí. Nesmíme sejít s cesty a všechno vzdát.

6. nahoře: Zvítězili jsme až na jednu maličkost. Všechno vypadá prostě, ale v tom je nebezpečí. Jestliže nedáme pozor, vzniknou nové nepříjemnosti, protože zlo nikdy neumírá lehce.

44. Jít vstříc

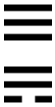

Vítr pod Nebem

Děvče je mocné. Takové děvče si neberte.

Mysleli jsme, že jsme temný princip odstranili, ale vrátil se tajně a neočekávaně. Z mužů vychází ženskost. Vzchází nám zlo v podobě drzého děvčete, které se lehkovážně rozdává, aby tak strhlo vládu na sebe. Nebylo by to možné, kdyby jí nikdo nešel vstříc. Ona působí tak nevinně a líbivě, že nás nenapadne, jak je nebezpečná. Teprve pak se ukáže, že jsme jí jenom od začátku neviděli do karet. Někdy to může mít i dobré stránky. Principy, které jsou na sebe odkázané, si musejí vycházet vstříc. Ale musí být zbavené nečistých myšlenek.

Výklad jednotlivých linií.

6. dole: Nesmíme se dát zmást nepatrností toho, co se vplížilo, ale musíme se proti tomu energicky postavit.Když necháme věci volný průběh, vznikne neštěstí.

9. na druhém místě: Jestliže bez násilí udržíme nízké pod kontrolou, nic zlého se nestane. Jen je nutné dát pozor, aby se nespojilo s cizími, neboť pak by se mohly jeho zlé stránky bez zábran rozvinout.

9. na třetím místě: Jsme v pokušení dát se se zlým živlem dohromady. To je velmi nebezpečné. Naštěstí okolnosti tomu zabrání. Budeme nerozhodní, ale pokud si nebezpečí uvědomíme, vyhneme se chybám.

9. na čtvrtém místě: Někdy musíme být zdvořilí i vůči malým lidem, aby o nás dobře smýšleli, až je budeme potřebovat. Když si jich nebudeme všímat, postaví se proti nám.

9. na pátém místě: Mocný muž chrání slabé, kteří jsou pod jeho vedením. Osud je mu nakloněn, protože je umí ovlivnit.

9. nahoře: Lidé, kteří žijí o samotě, jsou hrdí a prudce od sebe odhazují všechno nehodné. Jestliže od světa už nic nepotřebují a umějí samotu snést, není to nic zlého.

45. Shromáždění

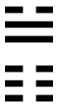

Země pod Jezerem

Úspěch. Král se blíží k svému chrámu. Je potřebné si všimnout, který člověk je nahoře. Velké oběti přinášejí úspěch. Doporučuje se něco udělat.

Shromáždění lidí je buď přirozené jako v rodině, nebo umělé jako ve státě. Tam, kde se lidé spolčují, je nutný morální základ a vůdce, který musí být soustředěný a mít morální sílu, protože jen přes ni může udržet lidi pohromadě a zanechat veliké dílo. Jestliže se lidé shromažďují ve velkém počtu, vznikají spory a hádky. Jestliže se shromažďují majetky, vznikají krádeže. Proti tomu je potřebné se zařídit, protože hlavně když není člověk připraven, přichází utrpení nečekaně.

Výklad jednotlivých linií.

6. dole: Chtěli bychom se shromáždit okolo hodnotného vůdce, ale společnost, v které se nalézáme, tomu brání. Tak se neumíme rozhodnout. Jeden pokyn tohoto mistra může odvrátit bídu. Nejsprávnější je přidat se k vůdci.

6. na druhém místě: Když se spolčujeme, nemáme přenechat nic náhodě. Jsou v nás síly, které přitahují stejně smýšlející. Kde jsou vnitřní vztahy, tam není potřeba formalit.

6. na třetím místě: Máme potřebu se někde zapojit, ale jsme izolovaní, protože každý má svou společnost. Všimneme si, kde jsou lidé na výši a tam se nachází člověk, který umí být středobodem a má možnost uvést nás do tohoto kruhu.

9. na čtvrtém místě: Zde se nalézá člověk, který ve jménu svého pána shromažďuje lidi. Nežádá pro svou osobu výhody, a proto všechno dobře dopadne.

9. na pátém místě: Jesliže se lidé sami okolo nás shromažďují, je to dobré, protože získáme vliv, který může být užitečný. Ne každý přichází s důvěrou, ale proto, že si chce zlepšit postavení. Je nutné získat i takové lidi, protože jejich nedůvěra postupně odpadne.

6. nahoře: Chtěli bychom se zapojit, ale nechápou náš dobrý úmysl. Jsme z toho smutní, ale to nevadí, protože druzí začnou uvažovat, a tak přece najdeme zapojení, které jsme tak těžce postrádali.

46. Vyšvihnout se, dostat se nahoru

䷭ Vítr pod Zemí

Snaha dostat se nahoru bude mít úspěch. Je nutné vyhledat velikého člověka. Neboj se vydat na jih (konat), přinese to úspěch.

Vyšvihnutí se nahoru nenarazí na překážky, protože způsob není násilný, ale skromný, nese nás přízeň doby. Je nutné vyhledat potřebné lidi a dát se do práce, protože činnost („dát se na jih“) přinese úspěch.

Výklad jednotlivých linií.

6. dole: Zde začíná postup z nízkého místa. Jde o vnitřní spřízněnost s vládnoucími. Tím získáme důvěru, kterou potřebujeme, abychom se vyšvihli.

9. na druhém místě: Jde o silného člověka, který pro svou hrubost a nezdvořilost není vhodný do svého okolí. Ale je upřímný. Proto mu vycházejí vstříc a nedokonalost jeho chování mu neškodí.

9. na třetím místě: Zde odpadají všechny překážky. Postupujeme s navenek obdivuhodnou lehkostí, jakoby bylo všechno v pořádku. Je otázka, jak dlouho takový úspěch vydrží. Není nutné se tím zabývat, abychom svoje síly zbytečně neoslabovali, ale co nejrychleji využít přízně doby.

6. na čtvrtém místě: Vyšvihli jsme se k nejvyššímu cíli. Jsme slavní, dostali jsme se do kruhu mužů, kteří určují duchovní život národa, takže získáme nadčasový význam a slávu.

6. na pátém místě: Ani největším úspěchem se nesmíme nechat opít, musíme zůstat střízliví a pomalu postupovat. Jen takový pomalý postup vede k cíli.

6. nahoře: Kdo se chce slepě vyšvihnout, je blázen. Myslí jen na postup, ne na ústup. Tím se vyčerpá. Je nutné zůstat důslední a svědomití - jen tak se zbavíme slepoty.

47. Ohrožení, problémy

☵☱ Voda pod Jezerem

Je nutné vydržet. Když něco říkáme, nevěří nám. Není to doba úspěchu, ale naopak neúspěchu; můžeme mít úspěch, jen narazíme-li na správného člověka.

Když člověk i přes nebezpečí a bídu zůstane veselý, je tato veselost základem jeho pozdějšího úspěchu. Musí být stálejší a pevnější než osud. Kdo se dá bídou zlomit, nebude mít úspěch. Koho bída jen ohne, tomu dodá sílu vzdorovat. Nehodný to nedokáže. Právě v čase bídy musíme být silní a mlčet.

Výklad jednotlivých linií.

6. dole: Bídu je nutné překonat uvnitř. Když jsme slabí, tak nás přemůže. Tehdy se místo postupu dostáváme do temna trudnomyslnosti. Tak si jen zhoršujeme své postavení. Je nutné se vzchopit.

9. na druhém místě: Jsme vnitřně ohroženi, přestože jde všechno navenek dobře. Vyčerpaly nás každodenní všednosti a nevidíme východisko. Někdo nám pomůže. Někdo nahoře hledá síly. Ještě je nutné překonat určité překážky, nepřipravené by stihlo neštěstí. Trpělivostí se dostaneme z nepříjemné situace.

6. na třetím místě: Tady je člověk nerozhodný a nepokojný. Při svém postupu narazí na překážky a chce je násilím odstranit. Opírá se o něco, co není pevné. Vrátí se domů. Zklamaný zjistí, že jeho žena tady není. Kdo takto jedná, dostane se do hanby a jeho život je v nebezpečí. Kdo je v hanbě a nebezpečí, tomu se blíží hodina smrti. Jak by mohl ještě svou ženu vidět?

9. na čtvrtém místě: Blahobytný člověk vidí bídu poddaných. Rád by pomohl, ale není dost energický tam, kde je to nutné, proto narazí na překážky. Mocní lidé ho vtáhnou do svých sporů, a proto je rozpačitý. Je to jen přechodné, jeho síla zvítězí a cíle dosáhne.

9. na pátém místě: Někdo by chtěl lidem pomoci, ale nenachází porozumění u těch, jejichž povinností by to bylo. Musí se sám v sobě upevnit, obětovat co se dá ve prospěch celku a nakonec se věci vyvinou dobře.

6. nahoře: Jsme ohroženi, ale ohrožení se blíží ke svému konci. Jsme nerozhodní, ještě ovlivnění původním stavem a bojíme se neúspěchu. Když se lépe podíváme a budeme rozhodní, podaří se nám zbavit se problémů.

48. Studna

䷯ Vítr pod Vodou

Člověk může změnit místo, ale ne studnu. Vody v ní neubývá ani nepřibývá, ač všichni přicházejí a čerpají ze studně. Jenom když lano je krátké nebo když rozbijeme okov, máme neúspěch.

Studna je obraz společenského zřízení lidí s jejich nejzákladnějšími životními požadavky. Všechno se může změnit, ale lidský život a jeho požadavky zůstávají stejné. Pokolení přicházejí a odcházejí a všichni používají život v jeho nevyčerpatelné hojnosti. Pro dobrou organizaci lidí je nutné sejít až na základy života. Každá povrchnost, která nechá nejhlubší požadavky života neuspokojené, je nedokonalá. Právě tak nedbalost, kterou se rozbije džbán, je zlá. Když stát dovolí, aby došlo k válce, která zlomí jeho moc, rovná se to rozbití džbánu. Ale i pro jednotlivce má tento znak svůj význam. Ať jsou povahy a vzdělání lidí jakékoliv, základ lidské povahy je u každého stejný a každý tak může čerpat ze štědré studně boží přírody. Zde hrozí nebezpečí, že se svým vzděláním zůstane trčet v plytkosti, taková polovzdělanost je právě tak zlá jako žádná, nebo že vzdělání vlastní osobnosti zanedbáme.

Výklad jednotlivých linií.

6. dole: Kdo se potlouká jen v blátě, toho život hyne. Takový člověk ztratí význam pro své okolí. Kdo se sám zahodí, k tomu ti druzí už nepřijdou. Nikdo se o něj nebude starat.

9. na druhém místě: Někdo své dobré vlohy zanedbává. Tím klesne, spolčuje se s nehodnými lidmi a nic statečného nemůže vykonat.

9. na třetím místě: Zde je statečný, ale nikdo ho nepotřebuje. Bylo by třeba, aby se o něm dozvěděl vládce, což by pro všechny bylo štěstí.

6. na čtvrtém místě: V životě je období, kdy se každý musí starat sám o sebe. Během takového období nemůžeme dělat nic pro druhé, ale přece je to cenné období, protože sebevýchovou rozmnožíme své schopnosti, takže později budeme moci vykonat tím více.

9. na pátém místě: Dobrá studna má v sobě silný pramen živé vody. Člověk, který má vlastnosti studny, je rozený vůdce lidí. Z jeho pramene pak lidé pijí a jeho slova uvádějí do života.

6. nahoře: Pramen je pro všechny a nikomu nelze zakázat, aby z něj čerpal. Veliký člověk je jako pramen, který nelze vyčerpat. Čím víc lidí z něj čerpá, tím je on bohatší.

49. Převrat

䷰ Oheň pod Jezerem

Jednoho dne najdeš víru. Když vydržíš, budeš mít zdar. Lítost zmizí.

Převrat znamená odstranění starého. Časy se mění a s nimi požadavky. Člověk se stane pánem přírody, když pozná pravidelnost změn odpovídající běhu času. Tak se můžeme předem připravit na požadavky různých dob. Každý převrat je těžký a je nutné opatrně postupovat správným způsobem, bez sobeckých cílů.

Výklad jednotlivých linií.

9. dole: Změnit něco máme právo jen tehdy, když už setrvání v tomtéž není možné. Proto se doporučuje krajní zdrženlivost, vnitřně musíme být pevní a mírnit se, protože každý předčasný úder by mohl mít zlé následky.

6. na druhém místě: Všechno už jsme zkusili, abychom dali poměry do pořádku. Ale nedaří se nám. Z toho vznikne nutně revoluce. Ale tu je nutné připravit. Můžeme se obrátit jen na jednoho člověka, který má schopnosti a důvěru veřejnosti. Sami v sobě musíme nejdříve najít vnitřní postoj, jak se postavit k novotám. To je ta příprava.

9. na třetím místě: Dvě chyby se můžou stát při převratu: buď postupujeme příliš rychle nebo dlouho váháme. Nesmíme poslouchat každou řeč, která by chtěla změnu, ale nesmíme přeslechnout nebo neslyšet opakované a odůvodněné žaloby.

9. na čtvrtém místě: Základní převrat potřebuje nutně autoritu. Musí odpovídat vyšší pravdě a nemůže se konat z malicherných důvodů. Lidé podporují jenom takové akce, pro jejichž spravedlnost jsou schopni se nadchnout a připojit.

9. na pátém místě: Při převratech, pro které se rozhodl velký člověk, vidíme vždy velké a jasné směrnice, které každý pochopí. Nemusí se ptát na věštby, protože národ mu sám od sebe pomůže.

6. nahoře: Když jsme se rozhodli vcelku, je nutné ještě promyslet jednotlivosti. Změna, která nastane nehodným, nemůže sahat hluboko. Kdybychom chtěli jít příliš daleko, vyvolalo by to znepokojení. Je nutné se snažit vyvolat jasné a pevné stavy, které přinesou v rámci možností všeobecný klid.

50. Kotlík

䷱ Vítr pod Ohněm

Báječný úspěch. Ušlechtilý opraví postavení osudu tím, že něco uzná.

Kotlík z bronzu plníme vařeným jídlem při slavnostech a v chrámech. Jako nádoba kultury znamená přijímání něčeho nového, jemného. Všechno viditelné se musí stupňovat až do neviditelna. Tím se usadí ve světovém dění. Vrchol kultury je náboženství. Vůli boží musíme přijmout, protože tak vznikne osvícení a správné pochopení světa. Člověku dává sílu jeho osud. Když se nám podaří život a osud dostat na správné místo, upevníme svůj osud tím, že život dostaneme do souzvuku s osudem.

Výklad jednotlivých linií.

6. dole: V časech veliké kultury se může každý, kdo je dobré vůle, nějak uplatnit. Ať jsme jakkoliv malí, musíme být ochotni se přizpůsobit. Dostaneme se do postavení, kdy budeme moci udělat něco, co získá uznání.

9. na druhém místě: Když se spolehneme na své skutečné výkony, zažijeme sice nenávist a závist, ale to není nebezpečné. Čím více se soustřeďujeme na své pozitivní výkony, tím méně nám mohou závistivci ublížit.

9. na třetím místě: Někdy můžeme mít i takové postavení, že nás nikdo neuznává. To je pro naše účinkování těžká překážka. Naše dobré vlastnosti se tak nemohou uplatnit. Tehdy se tedy musíme starat, abychom byli duševně na výši. Potom určitě přijde čas, kdy se překážky rozmělní a všechno půjde dobře.

9. na čtvrtém místě: Máme úlohu, kterou nejsme schopni zvládnout. Tím méně, jestliže nenasadíme všechnu sílu a navíc se stýkáme s nevhodnými lidmi. Sami sebe dostaneme do hanby a neúcty.

6. na pátém místě: Ve vládnoucím postavení buďme skromní a přístupní. Tak nalezneme statečné pomocníky, kteří nás podpoří a naše dílo doplňují. V tomto postavení, kde se ustavičně musíme ovládat, nesmíme se dát nikým zmýlit.

9. nahoře: Tuto radu jakoby uděloval Nejvyšší sám. Když bude osvícený a mírný, najde takovým způsobem jeho dílo uznání i v očích božstva, které mu dopřeje úspěch a bude příjemný i lidem, takže všechno půjde dobře.

51. Drásající

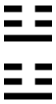

Hrom pod Hromem

Otřes přijde - hu, hu. Smích - ha, ha. Neupustí obětní lžíci ani paličku, ale ten otřes vyděsí vše na sto mil.

Když jsme se vnitřně naučili, co znamená strach a třesení, jsme zabezpečeni proti každému třesení vnějšími vlivy. Přestože burácí hrom, my můžeme zůstat vnitřně klidní. Taková hluboká a vážná soustředěnost, při které všechny vnější hrůzy odpadnou, je duševní postoj, jaký mají vůdci lidstva. Ušlechtilý musí stát v bázni, když se bohové projevují, a upraví svůj život. Úcta je skutečný základ pravého a pravdivého uspořádání života.

Výklad jednotlivých linií.

9. dole: Otřes přichází nejdříve na nás, takže jsme v nevýhodě proti ostatním. Ale je to jen dočasné. Když máme otřes za sebou, přijde ulehčení. A tak nám přinese právě ta hrůza úspěch právě tím, že jsme ji přežili jako první.

6. na druhém místě: Otřes nás přenese do nebezpečí, proti kterému nemá odpor úspěch. Proto se musíme dostat někam, kam nás nebezpečí nemůže sledovat. Nemáme se starat o ztráty, které jsme utrpěli. Jednou v životě se nám vše vrátí, až přijde správná doba.

6. na třetím místě: Jsou trojí otřesy - nebeské, osudové a srdeční. V tomto případě jde o otřes osudový. Když člověk nevidí možnost nějakého konání, nejsnáze ztratí rozvahu a osudu nechá jeho volný průběh. Kdyby se však člověk dokázal vnitřně vzchopit, mohl by rány osudu překonat bez velké námahy.

6. na čtvrtém místě: I vnitřní postoj je někdy závislý na okolnostech. Když nemáme žádnou sílu, kterou bychom mohli věci posunout, nebo věci postupují tak, že o vítězství nemůže být ani řeč. Všechno je rozblácené jako močál a to nám brání v pohybu.

6. na pátém místě: Zde jde o trvalé otřesy, které nás nenechají vydechnout. Nepřinesou však nijakou zkázu, protože se nacházíme v centru pohybu, takže nejsme házeni bezmocně sem a tam.

6. nahoře: Na nejvyšší stupeň vystupňované vnitřní otřesy nám vzaly rozvahu a schopnost jasného vidění, takže nemůžeme uvážlivě konat. Teď je nutné se chovat celkem tiše, dokud nezískáme zpět klid a schopnost opět jasně uvažovat.Toho budeme schopní jen tehdy, když se nedáme nakazit vzrušením, protože okolí už zažívá neblahé účinky. Když se nám podaří v pravý čas utéci, budeme na tom lépe. Nesmíme brát ohled na to, že okolí se už ve svém vzrušení nedá varovat, a ještě je s námi nespokojené.

52. Zastavení (úvrať)

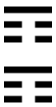

Hora pod Horou

Tak budeme držet záda, že už ani své tělo necítíme. Jdeme do svého dvora a nevidíme své lidi.

Je nutné dosáhnout pokoj srdce, ale pokoj srdce se dosáhne velmi těžce. Zastavení znamená zastavit se ve svém nitru. Opravdový klid je ten, kdy se zastavíme, když to doba vyžaduje, a jdeme dopředu, když to doba dovolí. To je klid a pohyb v souladu s požadavky života. Tento znak je začátek a konec každého pohybu. Když se člověk vnitřně uklidnil, tehdy se zase může obrátit na vnější svět. Neuvidí tam už jenom boj a hádky jednotlivých bytostí, protože sám našel pravý klid. Takový, který chápe zákony světového dění a také podle nich jedná. Srdce myslí ustavičně. Ale pohyby srdce by se měly omezit jen na přítomný životní stav. Všechno, co jde přes to, srdce jenom zraňuje a týrá.

Výklad jednotlivých linií.

6. dole: Začátek přináší nejméně chyb. Ještě vidíme věci tak, jak jsou neovlivněné zájmy a požadavky. Kdo se zastaví na začátku, ještě dřív než opustil pravdu, ten najde co chtěl. Jenže se musí v té tichosti upevnit.

6. na druhém místě: Člověk, který se nalézá v doprovodu silné osobnosti, cítí, že se dal strhnout. Když se mu i povede na cestě zla zastavit, ať by to jakkoli dobře myslel, nepřemůže toho druhého, protože je to mocná osobnost.

9. na třetím místě: Nepokojné srdce je nutné násilím zkrotit. Ale oheň, který násilím zatlačujeme, se změní na štiplavý dým, který se šíří na všechny strany a dusí. Je to opak klidu, klid musí vzniknout ze stavu vnitřního soustředění. Když ho chceme vynutit násilím, vede to k hrozným nesrovnalostem.

6. na čtvrtém místě: Nejvyšší stupeň klidu je, když zapomeneme na své já. Ještě to není tak daleko, ale už dokážeme své já s jeho myšlenkami a pohyby utišit. Velmi důležitá věc. Takto se nám časem podaří vyloučit egoistické chtíče, i když jsme se neoprostili od všeho nebezpečí, pochybností a neklidu.

6. na pátém místě: Velmi snadno spustíme řeči a zapomínáme, že jsme v postavení, v kterém si neporadíme. Neopatrnou řečí se dostaneme do takového postavení, že později budeme litovat. Dávejme vždy trochu více pozor na svou řeč, protože potom dosáhnou naše slova pevného trvání.

9. nahoře: To je dokončení všech námah, získali jsme klid. Nejsme klidní jen v jednotlivostech, ale všeobecné utišení přineslo klid a pokoj pro vše ostatní.

53. Trpělivost (vývoj)

䷴ Hora pod větrem

Děvčátko se vdá. Zdar.

Pomalý vývoj, který vede k tomu, že muž si odvede děvče do svého domu. Tento pomalý vývoj je možné přenést na všechny případy, kdy se jedná o poctivou spolupráci. Unáhlený postup není dobrý. Chceme-li mít vliv na druhé, musíme si uvědomit, že čistě řečnický vliv nestačí trvale. Právě trpělivost při vývoji je nutná k tomu, abychom vyvolali trvalost; jen tak se náš pomalý pokrok nerozplyne v písku. I na vlastní osobě musíme pracovat stále a trpělivě, abychom si zachovali vlastní morální hodnotu.

Výklad jednotlivých linií.

6. dole: Mladý člověk se začíná v životě prosazovat. Nikdo mu nepomáhá a proto jsou jeho první kroky pomalé a váhavé a obklopuje ho nebezpečí. Všichni ho kritizují. Ale právě tyto těžkosti způsobí, že se nepřenáhlí a jeho úspěch se dostaví.

6. na druhém místě: Už jsme se dostali za začáteční nejistotu. Našli jsme pevné životní zaměstnání, které nás živí. Spokojeně jdeme do budoucnosti. Divoká husa přivolá své druhy, když najde potravu. Pokud nechceme mít své štěstí jedině pro sebe a pomáháme i druhým, přinese nám to úspěch.

9. na třetím místě: Když nedovolíme věcem, aby se vyvinuly klidně, ale vrhneme se netrpělivě do boje, přinese to neúspěch. Svůj vlastní život dáváme v sázku a rodina přitom zahyne. Nedošlo by k tomu, kdybychom nepřekračovali zákon přirozeného vývoje a byli opatrnější. Když sami nevyhledáváme boj, ale pouze chráníme svoje místo a odrážíme útoky, půjde všechno dobře.

6. na čtvrtém místě: Může se stát, že se dostaneme do situace, která našemu založení neodpovídá, kde se těžko můžeme uplatnit bez nebezpečí. Zde budeme muset být chytří a poddajní. Až potom se nám podaří najít bezpečné místo, kde se dá žít.

9. na pátém místě: Na vyšším místě se lehce dostaneme do osamocení, protože nás zneuznávají ti, na které jsme odkázáni. Falešní lidé se vtlačí mezi nás, naše vztahy zůstanou neplodné a nic se nám nepodaří. Vývoj však způsobí, že takové nedorozumění se vysvětlí a správné seskupení se nakonec přece jen vytvoří.

9. nahoře: Zde se pomalu končí život. Dílo leží dokončené před námi a cesta prudce stoupá. To je život dokonalého člověka, jasné světlo pro lidi této země, kteří se k němu obracejí jako ke vzoru.

54. Děvče se vdává

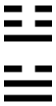

Jezero pod Hromem

Akce přinese neúspěch. Nic, co by se mohlo podařit.

V Číně vládlo zásadně právo jednoho vztahu, který se uzavíral za přísných pravidel. Ale muž měl právo na milostný život i s jinými ženami, protože manželství se týkalo více celé rodiny, než jenom obou manželů. Považovalo se dokonce za nejkrásnější schopnost manželky, přivést do rodiny děvče, které by jí bylo v tomto směru nápomocné. Děvče, které takto přijmou do rodiny, se má začlenit jako mladší sestra manželky, musí však být mimořádně opatrné a zdrženlivé. Nesmí chtít domácí paní vystrnadit, protože by to přineslo neudržitelné vztahy. Toto se vztahuje na všechny volné vztahy mezi lidmi. Zatímco právní uspořádání poměrů přináší pevný vztah mezi povinnostmi a právem, všechny ostatní vztahy, které jsou vytvořené jen náklonností, spočívají na taktní zdrženlivosti. Každé takové spojení lidí mezi sebou přináší nebezpečí, že se vyskytne nedorozumění, jež může vést k nekonečným nesrovnalostem a tahanicím. Proto je nutné myslet vždy na konec, aby se někdo nedával s někým dohromady jen na chvíli, jak to náhoda přinese. Jestliže však má na zřeteli konec, podaří se mu obejít všechny útesy.

Výklad jednotlivých linií.

9. dole: Vládce má člověka, s kterým je spřízněný a kterému důvěřuje. Tento člověk musí být taktní směrem navenek a zdrženlivý vůči vládci. Přestože jsou tu všelijaké překážky, přece jen může být svým postojem užitečný.

9. na druhém místě: Zde se spojilo děvče s mužem, který ji zklame. Zůstala osamocená, ale protože neztrácí světlo věrnosti, zůstane šťastná i v osamění.

6. na třetím místě: Velmi potřebujeme přátele, které nemůžeme získat normální cestou. Dostáváme se do situací, které jsou pod naši důstojnost.

9. na čtvrtém místě: Děvče je velmi dobré a nechce se zahodit, proto propase příležitost k manželství. Pro svoji čistotu nebo dobré vlastnosti však bude odměněna a tak najde, i když později, muže pro ni předurčeného.

6. na pátém místě: Zde je vznešené děvče, které se skromně vdá, ale umí se do nového postavení vtěsnat. Není ješitné. Zapomene na svůj původ a v manželství žije šťastně se svým manželem.

6. nahoře: Zde se jen bídně držíme vnějších forem. Ale frivolní smýšlení není šťastné pro manželství.

55. Hojnost

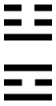

Oheň pod Hromem

Hojnost má úspěch. Král ji dosáhne. Nebuď smutný. Musíš být jako slunce v poledne.

Je to období nejvyšší kultury. Zde nám přijde na mysl, že tento stav hojnosti nemůže trvat věčně. Jen málo lidem se podaří získat tento stav nejvyšší hojnosti. Toto období bývá však krátké. Zde by člověk přišel do pokušení zesmutnět. Smutek je však nepatřičný. Jen člověk vnitřně vyrovnaný, oproštěný od všech starostí a trápení, může přinést takové období hojnosti. Musíš být jako sluníčko v poledne, které ozařuje a těší všechno, co se nalézá pod nebeskou klenbou.

Výklad jednotlivých linií.

9. dole: Abychom mohli přinést období hojnosti, musíme spojit jasnost rozumu s rychlým pohybem a konáním. Proto můžeme jít, působit a všude nalezneme uznání. Jestliže najdeme dva lidi, každého s jednou touto vlastností, pak se hodí k sobě. Tito dva pak udělají práce za čtyři.

6. na druhém místě: Stane se, že se vkradou intriky mezi vládce, který chce dobro, a člověka, který by to měl udělat. Vládce jej odsune do pozadí, a vládne s druhou stranou. Kdybychom chtěli nyní energicky něco podniknout, vzbudilo by to nedůvěru a závist. Musíme zůstat v přesvědčení své pravdy, která časem naroste tak, že v neviditelnu přivede vládci pomoc, takže všechno půjde dobře.

9. na třetím místě: Zde je vládce tak zatemněný, že i bezvýznamní lidé se derou do popředí. Ani člověk, který je pravou rukou tohoto vládce, nezmůže nic velikého. To však není jeho vina, že se v této situaci nedá nic udělat.

9. na čtvrtém místě: Zde temno už pomalu ustupuje a patřiční se dostanou k sobě. Zatímco při první linii moudrost má energii nasměrovat, zde má energii ovládat a krotit.

6. na pátém místě: Vládnoucí člověk je skromný a přístupný řadě svých skutečných přátel. Tak se dostávají do jeho blízkosti lidé, kteří dávají správný směr jeho konání. Tím přijde požehnání, sláva a zdar.

6. nahoře: Zde je člověk, který pýchou a svévolí dosáhne pravý opak toho, co chce. Hledá nádheru a přepych pro svůj byt a chce být neomezeným pánem ve svém domě. Tím se odcizí vlastní rodině a nakonec zůstane sám a opuštěný.

56. Poutník

䷷ Hora pod Ohněm

Úspěch v malém. Poutníkovi pomůže jen výdrž.

Cizina a rozchod jsou osudem poutníka. Nesmí mnoho chtít nebo být nezdvořilý. Nemá velký okruh přátel, a proto se nesmí vychloubat. Musí být zdvořilý vůči ostatním, aby dosáhl úspěch. Cesta je jeho domov. Proto se musí postarat, aby byl vnitřně správný, dlel na správných místech a stýkal se jen s dobrými lidmi. Tak bude mít úspěch a nikdo ho nenapadne, když půjde svou cestou.

Přechodné stavy se nemají protahovat, ani procesy a tresty. Věznice jsou přechodná místa pobytu, nikoli obytné domy.

Výklad jednotlivých linií.

6. dole: Poutník se nesmí zabývat malými věcmi na své cestě. Čím je menší, tím větší musí být jeho důstojnost. Když si myslí, že lehkomyslností najde dobré přijetí, je to omyl. Následkem by bylo jen pohrdání a urážky.

6. na druhém místě: Zde je poutník tichý a skromný. Vnitřně se neztrácí a proto najde své místo odpočinku. Neztrácí náklonnost lidí, takže může vydělávat a získávat majetek. Kromě toho má věrného sluhu, který má neocenitelnou hodnotu.

9. na třetím místě: Násilný poutník neví jak se chovat. Plete se do záležitostí, do kterých mu nic není. Tím ztrácí své místo klidu. Křičí na svého sluhu, a tím ztrácí i poslední věrnou duši. Když v cizině nemáme nikoho, na koho bychom se mohli spolehnout, je to nebezpečné.

9. na čtvrtém místě: Zde je poutník navenek skromný a uvnitř mocný. Proto si najde své místo k bydlení. Také se mu podaří získat majetek, který však nemůže zabezpečit. Musí být ustavičně připravený bránit se ozbrojenou rukou. Necítí se tu dobře, stále mu přichází na mysl, že je tu cizincem.

6. na pátém místě: Často se stává, že v cizině máme svůj domov. Když se umíme správným způsobem uvést, získáme i v cizině okruh přátel i působnosti.

9. nahoře: Když je poutník lehkomyslný, snadno ztratí svoje místo klidu. Když zapomene na to, že je poutníkem a velmi se směje a žertuje, bude později muset plakat a naříkat. Když lehkomyslně ztratíme svou schopnost skromně se přizpůsobit, je to velmi nevhodné.

57. Něžnost

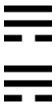

Vítr pod Větrem

V malém úspěch. Je dobré mít kam jít.

Něžné pronikání propůjčuje charakteru schopnost ovlivnit okolí a dostat ho do rukou. Moc vlivu spočívá v tom, že člověk chápe bytosti a věci podle vnitřní podstaty a nepotřebuje sám vystoupit do popředí. Pronikání vytváří postupné a nepatrné účinky nepřerušovaným ovlivňováním. Ale tyto účinky jsou trvalejší, než překotně dosažené. Je nutné mít jasný cíl, aby vliv účinkoval vždy stejným směrem. Malé může jen tehdy něčeho dosáhnout, jestliže se podřídí velkému. I při udělování příkazů jde o to, aby pronikly do vědomí řízeného. Musí být jeho chápání přizpůsobené a musí se opakovat, aby měly účinek.

Výklad jednotlivých linií.

6. dole: Něžnost vede často k nerozhodnosti. Vzniká tisíc nápadů, které nás ženou sem a tam. V takovém případě musíme dělat to, co vyžaduje pořádek. Rozhodná disciplína je lepší, než nerozhodná svoboda.

9. na druhém místě: Někdy máme co dělat se skrytými nepřáteli, nepochopenými vlivy, které se skryly do nejtemnějších koutů. Musíme zjistit, o co jde, abychom to mohli odstranit. Když tyto skryté vlivy vyjdou na světlo, ztratí svou moc.

9. na třetím místě: Velké pátrání nesmíme hnát příliš daleko, protože brzdí rozhodnost. Jestliže věci důkladně promyslíme, musíme se už rozhodnout a konat. Stálým přemýšlením přicházíme pouze na další a další problémy, takže nejsme schopni činu.

6. na čtvrtém místě: Když následkem vnitřního postoje a zkušeností spojíme energii se skromností, budeme mít zaručený úspěch.

9. na pátém místě: Začátek nebyl dobrý a je nutné zvolit nový směr. Musíme to pečlivě uvážit, pozorovat, jak se to vyvíjí ve skutečnosti. Stálost a správné smýšlení přinesou úspěch.

9. nahoře: Poznání je tady. Škodlivé vlivy jsme vysledovali až do nejtajnějších zákoutí. Chybí nám však síla rozhodně je porazit. V tom případě ovšem selže každý pokus vniknout do oblasti temna.

58. Jasnost

☱☱ Jezero pod Jezerem

Ušlechtilý se spojí s přáteli, aby se domluvili.

Jasnost znamená radost. Radostná nálada je velmi nakžlivá a proto má úspěch. Radost nesmíme přehnat do rozpustilosti. Pravda a síla musí být v srdci, zatímco navenek ukazujeme něhu a měkkost. Jestliže se nám podaří laskavostí získat srdce lidí, můžeme dosáhnout všeho. Takovou moc má radost nad lidmi.

I ve vědě je to podobné. Věda má být živá, osvěžující síla. Může se jí stát jen ve styku se stejně smýšlejícími, s kterými je možné hovořit a dohodnout se o jejím použití. Tak se věda stane mnohostrannou a dostane lehkost, zatímco věda samotáře je cosi těžkého a jednostranného.

Výklad jednotlivých linií.

9. dole: Tichá radost beze slov, která nic nežádá a je spokojená, není náchylná k sobeckosti. V této svobodě je úspěch. Protože ukrývá pokojnou jistotu pevného srdce.

9. na druhém místě: Kdybychom se chtěli zúčastnit radostí nízkých lidí, rychle bychom litovali, protože vznešený člověk nikdy není spokojený s nízkými radostmi. Když se následkem tohoto poznání nenecháme zviklat ve své vůli, potom se nám pochybná společnost ani neodváží nabízet pochybné radosti.

6. na třetím místě: Opravdová radost vychází zevnitř. Když jsme vnitřně prázdní, přicházejí radosti zvenku. Lidé to nazývají rozptýlením. Právě vnitřní prázdnota je příčinou těchto vnějších radostí, které tito lidé používají jako náhradu prázdnoty svého bytí. Tím jenom klesají vždy víc a víc.

9. na čtvrtém místě: Jestliže jsme se ještě nerozhodli, jaký druh radosti nám vyhovuje, jsme neklidní. Jen když poznáme, že vášeň přináší bolest, budeme schopni opustit radosti nižší a vyhledat radosti vyšší. Když je toto rozhodnutí zpečetěné i naším životem, našli jsme skutečnou vnitřní radost a jas.

9. na pátém místě: I k nejlepšímu člověku se blíží nebezpečné živly. Jejich rozkladný vliv působí pomalu, ale jistě a nese ssebou nezbytné nebezpečí. Kdo tuto skutečnost pozná, ten se umí chránit a unikne před škodou.

6. nahoře: Ješitný člověk láká k sobě radosti a rozptýlení. Jestliže nejsme vnitřně pevní, strhnou nás radosti vnějšího světa. Zde už není řeč o úspěchu nebo neúspěchu. Pustili jsme kormidlo svého života z rukou a záleží už jen na náhodě a vnějších vlivech, co z nás bude.

59. Vyluštění

䷺ Voda pod Větrem

Král se blíží svému chrámu.

Tento znak má dvojí smysl. Za prvé rozpuštění něčeho, co již ztvrdlo, za druhé rozruší náš egoizmus, takže následuje možnost se znovu spojit. Účast na společném díle, nějaké velké akci, přinese znovu sjednocení. To, co vás dělí, bude rozpuštěné vůlí mocné osobnosti, která nemá žádné vedlejší snahy nebo myšlenky. Přísností a tuhou kázní tvrdne srdce národa. Egoizmus a hrabivost izolují lidi, takže se jeden od druhého vzdaluje. Jen svatá hrůza věčnosti, nějaký velký otřes, dokáže přemoci tuto izolaci a najít znovu společného tvůrce.

Výklad jednotlivých linií.

6. dole: Zde musíme překonat ještě první začátky, než nastane opravdový rozlet. Je nutné konat rychle a energicky, abychom odstranili neporozumění a vzájemnou nedůvěru.

9. na druhém místě: Když sami na sobě objevíme počátky odcizení a nenávisti, jde o to, abychom si to uvědomili a konali proti tomu. Musíme začít lidi posuzovat mírně a dobrosrdečně. Až získáme znovu pravdivý úsudek a postoj k lidem a odstraníme nenávist a žlučovitou zlost, půjde všechno dobře.

6. na třetím místě: Věc se může stát natolik namáhavou, že zapomeneme sami na sebe. Jen za cenu velkého odříkání získáme znovu sílu, aby věc mohla zdárně pokračovat.

6. na čtvrtém místě: Když máme před sebou velikou úlohu, je nutné se oprostit od každé soukromé záležitosti, i přátelství. Jen když jsme opravdu nadstraničtí, můžeme dokázat pozoruhodné věci. Kdo se umí zříci blízkého, získá daleké obzory. Je však nutné mít přehled o věcech a souvislostech života. To umějí jen mimořádní lidé.

9. na pátém místě: V časech všeobecného rozkolu je velká sugestivní myšlenka něco jako zázrak nebo spasení. Lidé se mohou okolo něčeho shromáždit, mají se čeho se chytit. Když za takových okolností vezme velká osobnost věc do svých rukou, dokáže rozptýlit nedorozumění.

9. nahoře: Zde je vyslovena myšlenka, že v době nebezpečí se nemůžeme starat jen sami o sebe, abychom se vyhnuli nebezpečí. Musíme zachránit i vlastní lidi, nám svěřené, před blížícím se nebezpečím. Neboť když už jsme uprostřed, musíme najít východisko pro všechny. To je naše úloha.

60. Omezení

䷻ Jezero pod Vodou

Velmi tvrdé omezení není na dlouhý čas snesitelné.

Omezení je těžká věc, má svůj smysl, ale nesmíme jej požadovat stále. Spravedlností jsme vybaveni pro období nouze. Zdrženlivostí se vyhneme studu. I příroda má svá omezení. Jenže je nutné poznat správnou míru v omezování. Kdybychom sami sobě chtěli klást velké omezení trvale, trpěli bychom pod tímto tlakem. Jestliže to budeme požadovat od druhých, vzbouří se. Má velký význam znát míru omezení. Povinnosti, které i tak máme, jsou dosti těžké, je nutné se časem uvolnit a dopřát si oddych a trochu zábavy. Tím se posilníme. Tak se může člověk osvědčit jako svobodný duch.

Výklad jednotlivých linií.

9. dole: Když stojíme před překážkami, musíme se sami rozhodnout, kdy je chceme překročit.Při správném zastavení nabereme sílu, kterou budeme v pravý čas potřebovat. Hlavní věc je mlčet.

9. na druhém místě: Je dobrá věc váhat a zvažovat, ale jen dočasně. Jakmile překážky zmizí, je chybou ještě čekat.

6. na třetím místě: V radosti a požitku marníme čas, zatímco jsme měli pokračovat. Když nepřestaneme plýtvat, rychle budeme litovat. Nehledejme však chyby u druhých, jen u sebe. Pokud se tím budeme řídit, nebudeme litovat.

6. na čtvrtém místě: Každé omezení má svou cenu. Jestliže však na něj vynaložíme příliš mnoho síly, ztrácíme. Bylo by dobré, kdyby všechno šlo co nejpřirozeněji. Získáme tak úspěch a vynaložená námaha se nám vyplatí. Zbytečným bojem se mnoho dobrého ztrácí.

9. na pátém místě: Když omezujeme druhé, vyvoláme jejich odpor. Lépe bude omezit více sebe a druhé méně, tehdy budeme mít úspěch. Druzí nás začnou napodobovat a to bude dobré.

6. nahoře: Když budeme druhé omezovat příliš, vzbouří se a nebo se nám budou mstít. Nikdo nemůže být přísný trvale. Ale někdy je přísnost k vlastní osobě jediná možnost a prostředek, jak získat mír a zachránit duši. Utečeme tak rozptýlenosti a zkáze.

61. Vnitřní pravda

Jezero pod Větrem

Člověk, jehož srdce je plné jasu a pravdy. Prase a ryby. Úspěch.

Prase a ryby jsou jako astrální znaky nejhůře ovládatelná zvířata. Když stojíme proti takovému člověku, spočívá tajemství úspěchu v tom, že k němu najdeme ten správný přístup. Jen když mu rozumíte a stojíte k němu v úzkém vztahu, získáte nad ním vládu. Nebo moc, jak mu pomoci. Když už mezi vámi není žádná překážka, můžete podniknout i ty nejodvážnější záležitosti. Jen je nutné vědět, v čem spočívá síla vnitřní pravdy. To není jen společný život nebo styk s někým. Každé soužití nebo styky na základě společných zájmů jsou možné jen po určitou dobu, potom se přátelství může změnit i v pravý opak, nenávist. Základ vašeho vztahu musí obě strany cítit jako čistou pravdu, opravdovou náklonnost, pak může zůstat vztah tak pevný, že přetrvá navždy. Snažíte se vniknout dovnitř toho druhého, abyste mohl láskyplně posoudit jeho povahu. Ve staré Číně platilo, že pravým pochopením je odpuštění. Odpuštění platilo jako nejvyšší spravedlnost. Morální vliv byl tak mocný, že nebylo nutné se obávat zneužití této laskavosti jako slabosti.

Výklad jednotlivých linií.

9. dole: My sami musíme být pevní a ochotní, z tohoto postoje nám vzniká správný poměr a vztah k vnějšímu světu. Když pěstujeme tajné vztahy, ztratíme vnitřní samostatnost. Čím víc se domníváme, že máme v někom oporu, tím víc se obáváme, jsou-li tyto vztahy i trvalé. Tím ztrácíme vnitřní pokoj a sílu vnitřní pravdy.

9. na druhém místě: Kde se nálada ukazuje jasná a čistá, kde čin je jasný výraz smýšlení, tam je i tajemné působení do dálky. Nejdříve na ty, kteří jsou schopní to vnímat. A tyto kruhy se rozšiřují. Kořen všeho působení je v našem nitru. Účinek je jen obrazem toho, co vyzařuje z naší hrudi. Vědomě působit se ovšem takto nedá.

6. na třetím místě: Tady pramen síly není ve vlastním vnitřku, ale ve vztahu k druhým lidem. Není tu možné zabránit tomu, že nás to hází sem a tam. Z radosti do bolesti. Protože těžiště klademe mimo sebe. Zda se jedná o příjemný nebo bolestný stav, to záleží na našem úsudku.

6. na čtvrtém místě: Jestliže chceme vnitřní sílu stupňovat, musíme se oddat vyšším záležitostem, od kterých je možné očekávat osvícení. Přitom musíme být klidní a úctyplní. Ale zřeknout se lidských vztahů. Jen když dokážeme jít svou cestou úplně sami, udržíme si vnitřní svobodu, která nás vede dopředu.

9. na pátém místě: Zde jde o vládce, který svou vnitřní silou drží všechny dohromady, ovlivňuje všechny, kteří patří pod jeho vládu. Bez této centrální

síly je všechno spolužití jen lež, která se v určité chvíli rozpadne.

9. nahoře: Jen někdy se podaří, že slova vzbudí důvěru.

62. Převaha Malého

䷽ Hora pod Hromem

Malé věci můžeme dělat, nepouštějme se však do velkých. Letící pták donese poselství. Není na místě chtít se dostat nahoru, je nutné zůstat dole.

Jen mimořádná skromnost a svědomitost může mít úspěch. Je vhodné vystupovat se skromnou hrdostí, není potřebné se zahazovat, ani se nemusíme před nikým plazit.

Je nutné si všímat, jaké jsou požadavky doby, pokud se nám podaří najít správné náhrady za její nedostatky, budeme mít úspěch. Nic velkého se nám nepodaří, zatím nám chybí síla a nesmíme se tlačit do popředí. Také si musíme uvědomit, že za žádných okolností nesmíme ztratit ze zřetele, co je naše povinnost! A držet se v pozadí. Zůstat na straně malých bude pro nás výhodné.

Výklad jednotlivých linií.

6. dole: Mimořádné vyjímky můžeme použít jen tehdy, když už to jinak nejde. Držme se tak dlouho, jak je to jen možné, platných pravidel. Jinak promarníme svou sílu bezúčelně.

6. na druhém místě: V době mimořádných okolností není zdrženlivost chybou. Násilím nemůžeme vynucovat vůbec nic, musíme jen plnit povinnosti nám přidělené, co nejsvědomitěji. A zařadit se mezi ostatní.

9. na třetím místě: Jsou osobnosti, které se domnívají, že mohou konat u vědomí svého práva, protože pohrdají opatrností. Jdou hrdě a bezstarostně svojí cestou. Ale toto sebevědomí není na místě. Jsou nebezpečí, která se zákeřně blíží v pozadí, s nimiž jsme nepočítali. Zde zůstává ještě východisko, že se obrátíme ke skromnosti a pochopíme, co od nás doba vyžaduje. V malém se ještě můžeme uplatnit, pokud již nejsme přímo zasaženi nebezpečím.

9. na čtvrtém místě: Tady musíme být mimořádně opatrní, sami od sebe nepodnikat vůbec nic, ani to, po čem mimořádně toužíme. Násilné konání přinese jen nebezpečí. Zde je nutné nasadit vnitřní kázeň, navenek se zapřít a vůbec nic nedělat.

9. na pátém místě: Je možné, že je někdo rozený vůdce, avšak za těchto okolností ani on nezmůže vůbec nic, protože je sám a nikdo mu nepomůže. Toto je právě ta doba, kdy se může podívat po pomocnících, hledat je, radit se s nimi, aby později mohl dílo snáze dokončit. Tito jeho budoucí pomocníci se stáhli skromně do pozadí, tam je má hledat, dodat jim odvahu. Zde už nejde o význam lidí, ale o skutečné skutky.

6. nahoře: Střílíme-li nyní na cíl, nemůžeme trefit. Kdo se v čase nebezpečném neumí držet skromně dole, ale nechá se neklidem hnát dál, ten si vyslouží nepřízeň jak nebes, tak i lidí.

63. Po skončení (po převratu)

䷾ Oheň pod Vodou

V malém úspěch, nakonec zmatek.

Jsou v životě takové okolnosti, kdy je naoko všechno v nejlepším pořádku a síly se zdají vyrovnané, vše dohromady pěkně spolupůsobí. Jen mudrc pozná nebezpečí, které se mu podaří rozeznat ještě včas. Právě při úplné rovnováze se může snadno všechno proměnit ve zmatek. Pokud jde všechno svou cestou, neuvěříme snadno tomu, že nám hrozí zkáza. Věci necháme běžet jejich cestou, aniž bychom se o něco starali. V této lhostejnosti je nebezpečí, protože právě ona byla již často zneužita. Jen stálou bdělostí a opatrností je ještě možné zabránit nejhoršímu.

Výklad jednotlivých linií.

9. dole: Po velkém převratu se každý domnívá, že všechno půjde tak dobře, jak jen je to možné. Každý mluví o pokroku a rozvoji. Proto i on se snaží dosáhnout úspěch a zapojí se nepřipraveně, což pro něj může být velice nevýhodné. Střelí výš, než jsou jeho možnosti a ocitne se v krizi. Silný charakter se hned nezalekne, dokáže prohlédnout situaci a zabrání tak podvodu. Bude sice napaden a utrží rány, ale nejhoršímu může zabránit.

6. na druhém místě: Po převratu se noví vládci málo starají o umělce, sami jsou plni sebevědomí, ale malých zkušeností. O umění se nyní nestará nikdo. Hledat nové talenty je slovo cizí řeči. Umělci se snaží opět získat pozornost a nastane tak mimořádně nevhodné soupeření. Talentovaní z toho mají malý zisk. Co jim zbývá, pokud se nechtějí zahazovat? Čekat na lepší období a v tichosti pracovat. Jednou bude tato práce potřebná. Pracovat zatím na vlastním charakteru je nejvhodnější. Časy se mění a charakter zvítězí.

9. na třetím místě: Nastoupila nová moc, a všechno se zdá být v pořádku, zde však nastane nečekané rozpínání. Správná koloniální politika by vyřešila problém, co s lidmi, kteří se doma znemožnili. Ti se však chtějí držet dále a mít se stále dobře, což nepřichází v úvahu. Zpravidla jde o dlouhotrvající boje. To platí jak ve státě, tak i v menších záležtostech.

6. na čtvrtém místě: V časech, kdy se nám dobře daří, nastanou otřesy, které odhalí vnitřní podvody a vzbudí velkou pozornost a vzrušení. Při materiálním dostatku se dají takové věci urovnat nebo zastřít, ale ne tehdy, jestliže nám chybí i to nejnutnější. Jsou to vážné pokyny, které je třeba nezanedbat.

9. na pátém místě: Po převratu je i náboženská otázka na řadě. Co máme s kněžími společného a máme-li dost peněz na jejich podporu. Ti, aby se osvědčili, používají co nejnápadnější obřady, což také není dobré, protože pak chybí vnitřní vážnost. Zatímco člověk vidí jen věci viditelné, Bůh vidí i věci skryté. A ty vyjdou časem na povrch.

6. nahoře: Ještě jedno varování. Jak dlouho jsme schopni se dívat dopředu a zanedbávat chyby, když jde všechno dobře. Je příjemné kochat se tím, co jsme už udělali. Jenže taková ješitná sebechvála nepřinese nic dobrého. Znovu jsme v nebezpečí a jestliže se nevzpamatujeme, přijdeme o všechno.

64. Před dokončením (před převratem)

䷿ Voda pod Ohněm

Mladá liška běžíc přes led již téměř dosáhla druhého břehu, ale ocasem uvázla ve vodě. Neznamená to nic dobrého.

Poměry jsou těžké, úloha veliká a zodpovědná, protože svět je nutné převést ze zmatku zpět do pořádku. Zde je nutné ze začátku postupovat opatrně a tiše, jako stará liška, která opatrně přechází přes led. Mladá liška běží směle a troufale, takže se může stát, že spadne do vody a každá námaha byla zbytečná. Chceme-li dosáhnout něčeho mimořádného, musíme postupovat velmi opatrně, vyzkoušet předem poměr sil, přicházejících v úvahu. A zjistit, o jaké místo jde. Jen tehdy můžeme mít úspěch, když záležitost nasadíme na správném místě a ve správný čas. K tomu ovšem musíme nejdříve mít sami správné stanovisko.

Výklad jednotlivých linií.

6. dole: V čase nepořádku bychom chtěli podle možností dosáhnout co nejrychleji něčeho viditelného. Toto nadšení však nebude mít úspěch, pokud ještě nepřišla ta správná doba. Proto je lepší se zdržet.

9. na druhém místě: Ani zde ještě nepřišla správná doba, kdy můžeme konat. Ale nutná trpělivost nesmí být jen lenivé vyčkávání. Je nutné se vycvičit v potřebné síle, vydržet a potom něco prosadit. Trpělivost v pravém slova smyslu je nasbíraná energie. Neusnout, bdít, potom půjde všechno dobře.

6. na třetím místě: Doba přechodu nadešla, ale chybí nám síla. Kdybychom si teď chtěli přechod vynutit, nedopadlo by to dobře. Je nutné vytvořit novou situaci, získat nové pomocníky, kterým tato síla nechybí. Společně s nimi se můžeme tohoto kroku odvážit. Jen tak bude převrat možný.

9. na čtvrtém místě: Jsme uprostřed boje, je nutné převrat dokončit. Každá úvaha musí mlčet, byla by jen zdržováním, je nutné vést krutý boj, abychom otřásli základy dosavadního. Boj bude mít i svou odměnu. Nadešla doba položit základy budoucnosti a nastolit vládu.

6. na pátém místě: Vítězství jsme dosáhli, čin je korunovaný úspěchem. Zazáří světlo mocné osobnosti a prosadí se mezi lidem, který se okolo něj sdružuje a věří mu. Nastal čas zdvihnout se nad bídu staré doby.

9. nahoře: Před dokončením převratu sedíme spolu se svými a oslavujeme. Není to chyba, protože si můžeme být jisti novou dobou. Chybou by bylo oslavovat předčasně. Ale nemírností ještě můžeme ztratit ztratit i svůj vlastní nástup.

Horní trigram:	Převod trigramů na hexagramy							
☰ Nebe	1	12	25	6	33	44	13	10
☷ Země	11	2	24	7	15	46	36	19
☳ Hrom	34	16	51	40	62	32	55	54
☵ Voda	5	8	3	29	39	48	63	60
☶ Hora	26	23	27	4	52	18	22	41
☴ Vítr	9	20	42	59	53	57	37	61
☲ Oheň	14	35	21	64	56	50	30	38
☱ Jezero	43	45	17	47	31	28	49	58
Dolní trigram:>	☰ Nebe	☷ Země	☳ Hrom	☵ Voda	☶ Hora	☴ Vítr	☲ Oheň	☱ Jezero